

AMERIKIEČIAI GALĖS APLANKYTI IR KINIJA

PIETŲ VIETNAME ŽŪNA NEMAŽAS NUOŠIMTIS JAV KAREIVIŲ - NEGRŲ

WASHINGTONAS. — Pentagonas užvakar pripažino savo paskelbtoje statistikoje, kad Pietų Vietname daugiau žūna negrų negu baltųjų amerikiečių. Kodėl taip yra — sunku pasakyti, sako pranešimas, greičiausiai, statistika tik patvirtina negrų kariuomenės narsumą mūšyje. Negrų nušimtis Amerikos kariuomenėje Pietų Vietname yra 14,8%. Tačiau negrų žuvusių nušimtis per visą Vietnamo karą sudaro 18,3%.

Marinų korpuse Vietname negrų nušimtis yra 8,9% tačiau žuvusių negrų nušimtis ir čia siekia 11,3%.

Skundžiasi kongresui

Jau kelis kartus kongreso nariai pareiškė, kad į juos kreipiasi jų atstovaujamų distriktų gyventojai — negrai, kaltindami karinę vadovybę, kad ji siunčianti negrus kareivius į pavojingiausias ir sunkiausias mūšius. Senate vieno apklausinėjimo metu senatorius Russell paklausė generalinio štabo pirminką generolą Wheeler, ar tiesa, kad negrai Vietname yra siunčiami į pavojingiausias mūšius. Wheeler atsakė, kad jam nėra tekę pastebėti, kad tai būtų daroma. Jis paaiškino, kad kareiviuose daliniuose negrų nušimtis yra gan didelis. 173-ji parašiutininkų brigada, 101 pėstininkų divizija ir pirmoji oro kavalerijos divizija negrų turi apie 18%. Tie daliniai yra sudaryti daugiausia iš savanorių jų tarpe yra daug negrų.

Didėja savanorių skaičius

Pentagono pareigūnai laikraštiniams paaiškino, kad pastaraisiais metais negrų skaičius Amerikos kariuomenėje smarkiai pakilo. Antrąjį pasaulinį karą ir dar Korėjos karo metu Amerikos negrai būdavo skiriamai dažniausiai į tiekimo dalinius ar kitas užfrontines tarnybas. Dabar jų skaičius auga ir kovos daliniuose. Negrai mielai pasirenka kariuomenę savo karjera. Negrų skaičius, kurie atitarnavę savo laiką, užsirašo dar keliems metams, yra proporcingai daug augštesnis už baltųjų. Statistika rodo, kad 1964 metais net 49,3% visų negrų kareivių pareiškė norą tarnauti dar tris metus. Baltųjų kareivių, kurie persiregistravę ilgesnei tarnybai, procentas siekia tik 18,5%. Atsirandant daugiau savanorių, vis daugiau negrų būna pakeliami į puskarininkius, vis daugiau jų atsiranda kovos daliniuose.

Kiek negrų žuvo?

Pietų Vietname šiuo metu yra 16,531 negras armijoje, 3,580 marinuose ir 908 aviacijoje. Karo laivynas turi tik 500 negrų.

Statistika rodo, kad nuo karo pradžios Pietų Vietname žuvo — armijoje 181 negras kareivis ir 6 karininkai. Marinų korpuse žuvo du karininkai ir 37 kareiviai negrai. Aviacijoje negrų žuvusių nebuvo, o laivyne žuvo vienas negras.

Pentagono kalbėtojas pabrėžė, kad kariuomenei Pietų Vietname dar neseiai esant, statistika aiški žinių neduodanti. Negrų žuvusių skaičius nėra labai didelis ir iš jo sunku pasidaryti kokias išvadas.

DUBLINAS. — Airijos policija nesuranda asmenų, kurie susprogdino admiralo Nelsono paminklą. Aštuoni įtariamieji, kurie buvo suimti, vėl paleisti dėl įrodymų stokos.

IŠ VISO PASAULIO

JERSEYVILLE, Ill. — Savo kelbonijos virtuvėje buvo rastas negyvas kunigas Petras Klumbys, 58 metų amžiaus. Šalia jo ant grindų rastas virtuvinis peilis. Policija aiškina, kas galėjo Klumbį nužudyti. Nustatyta, kad jis mirė nuo žaizdos krutinėje — peilis perdūrė širdį. Pinigai ir kitos vertybės nepaimtos.

PARYŽIUS. — Konrad Adenaueris, buvęs Vakarų Vokietijos kancleris, Paryžiuje dalyvaavo literatūros vakare. Pirmoji jo atsiminimų knyga išleista Paryžiuje. Adenaueris susitiko su prezidentu de Gaulle ir dalyvaavo televizijos programoje.

COLOMBO. — Ceylone 9 puskarininkiai buvo suimti už dalyvavimą samokse nuversti vyriausybę.

NAIROBI. — Kenijos viceprezidentas Oginga Odinga spaudos konferencijoje apkaltino prezidentą Kenyattą, kuris norįs jį izoliuoti ir pašalinti iš valdžios.

KHARTOUMAS. — Sudano užsienio reikalų ministeris pasitraukė iš pareigų.

SEOULAS. — Į Pietų Korėją atvyko pirmas Japonijos ambasadorius. Diplomatiniai santykiai tarp abiejų kraštų buvo užmezgti praėjusį gruodžio mėnesį.

NEW YORKAS. — Amerikos valdžia uždraudė Ronald Ramsey, kuris šiaurės Vietnamui gaminą prieš Ameriką nukreiptos propagandos juosteles, išvažiuoti iš krašto.

RAWALPINDI. — Pakistano vyriausybė paneigė Indijos spaudos pasirodžiusias žinias, kad Rytų Pakistanas parūpino ginklų sukilėliams rytinėje Indijoje.

SIDNEJUS. — Australija keičia savo imigracijos įstatymą. Anksčiau spalvotieji imigrantai buvo varžomi. Tik 700 galėjo įvažiuoti per metus ir turėjo išgyventi 15 metų prieš gaudami pilietybę. Dabar reiks laukti tik 5 metus, kaip ir baltiesiems. Iš Azijos kraštų bus įleidžiama įvairių specialistų be kvotos.

Riausės Kalkutoje

NEW DELHI. — Kalkutoje ir kaimyniniuose miestuose minios kelia riaušes, reikalaujamos maisto. Minia keliuose vietose puolė policiją, kuri besigindama užmušė 10 asmenų. Riaušės sustabdė geležinkelių susisiekimą, kai kur buvo suardyti bėgiai. Kitose vietose minios sėdasi ant bėgių ir neleidžia traukiniams pravažiuoti.

Vakarinėje Bengalo provincijoje paskelbtas generalinis streikas. Mieste nevaikšto nei autobusai nei tramvajai. Valdžia pasiuntė į Rishrą miestą kariuomenę, nes demonstrantai padegė 15 greitojo traukinio vagonų ir du lokomotyvus. Tpie 12 mylių nuo Kalkutos buvo uždegtas geležinkelio tiltas.

Astronautai David Scott (kairėje) ir Neil Armstrong atvyko į Kaliforniją, kad galėtų susipažinti su Agena raketą, kurią jie turės pavyti ir atpažinti erdveje. Jiedu kils į erdvę Gemini 8 raketą ir bandys susitikti tuo metu jau skraidančią Ageną.

TURKIJOS VALDŽIA SEKA KAIRIŲJŲ DARBO PARTIJOS ĮTAKOS AUGIMĄ

ANKARAS. — Turkijos vyriausybė įsakė suimti žinomą rašytoją ir socialistą Orhan Kemal ir jo du bendrininkus. Jie kaltinami turėję savo namuose "komunistinės propagandos". Paaškęs, kad ta propaganda susidėjo iš Markso, Lenino ir kitų autorių knygų. Kitoje vietoje policijos buvo suimtas vienas 15 metų mokinys, kuris mokykloje berašydamas rašto darbą paminėjo, kad Leninas buvęs didelis žmogus ir kad Sovietų Sąjunga padariusi didelę ekonominę pažangą. Užsienio korespondentai pastebi, kad Turkijoje gan periodiškai vyriausybė pradeda gąsdinti gyventojus komunizmo pavojumi ir ima suimnėti kairiuosius savo gyventojus.

Partiją remia intelektualai

Turkijos gyventojai yra gan stipriai nusiteikę prieš rusus ir jų komunizmą, tačiau paskutiniuose parlamento rinkimuose, rudenį, pirmą kartą Turkijos parlamente 15 atstovų gavo ir kairioji, marksistinė partija, kuri vadina savo darbo partija. Jos programa siekia išvesti iš Turkijos visas svetimas karo bazes ir priimti neutralią politinę liniją. Vidaus gyvenime darbiečiai siūlo nacionalizuoti daugelį įmonių ir įsivesti planuotą ekonomiką. Darbo partija surinko rinkimuose tik 3% visų balsų, tačiau jos eilėse yra daug įtakingų piliečių — universiteto profesorius, rašytojai, menininkai ir kiti intelektualai. Tik trys darbo partijos atstovai parlamente yra buvę darbininkai. Rėmėjų tarpe darbiečiai turi ir daug jaunių — studentų, todėl jos įtaka ateityje gali dar padidėti.

Nusivylimas Amerika

Stebėtojai galvoja, kad Turkijos nežymus pakrypimas į kairę buvo atneštas nusivylimu Amerika, kuri neparėmė Turkijos ginčų su Graikija dėl Kipro salos. Turkijos intelektualams nepatinka Turkijos priklausymas karinui ir ekonominiu atžvilgiu nuo Amerikos politikos.

Turkijos liaudis yra konservatyvi ir atsilikusi. Ji nekenčia savo didžiojo kaimyno — Rusijos, tačiau naujoji darbo partija jau pradeda įeiti į darbininkų unijų tarpą ir pradeda vis daugiau įgyti simpatijų vidurinės klasės miestiečių eilėse. Vyriausybei tai kelia nerimą.

NEW DELHI. — Indijos valdžia sutiko įkurti Punjab valstijoje atskirą administracinį distriktą, kuriame oficialioji kalba būtų ne hindi bet punjabi. Delto punjabiečiai ilgai kovojo. Ir šiuo metu vienas jų vadovas buvo paskelbęs bado streiką.

Karių ultimatas valstybės galvai

JAKARTA. — Indonezijos kariuomenė, pranešimais iš Singapūro, įteikusi prezidentui Sukarno ultimatumą iki šeštadienio pašalinti užsienio reikalų ministrį Subandrio. Jis yra kaltinamas prisidėjęs prie nepavykusio, komunistų ruošto perversmo.

Jau 15 dienų Jakartoje demonstruoja studentai. Juos užvakar parėmė ir galinga Pantjasila organizacija, kurioje susibūrę yra darbo unijų, religinių grupių ir studentų organizacijų vadai.

Studentai vėl sudaužė Kinijos ambasados vartus ir įsibrovę į kiemą padarė nemažai nuostolių ambasadai. Užpulta buvo ir Kinijos žinių agentūros būstinė.

Komunistų vadas Njono, kuri kariuomenės teismas už perversmo rengimą buvo nuteisęs mirties bausme, buvo sušaudytas pirmadienį.

KIEL. — V. Vokietijos valdžia sugalvojo gerą būdą, kaip pastoviai apgyvendinti eilinius. Jiems leidžiama gyventi senuose traukinio vagonuose, jie patenkinti, kad cigarečių rūkymas gali būti kenksmingas sveikatai.

Vietname didieji marinų helikopteriai iš Da Nang bazės veža karą medžiagą beveik į pačią pėfrontę. Paveiksle matome karius, imančius atvežtus ryšulius iš milžiniško helikopterio.

SUSVELNINO DRAUDIMĄ KELIAUTI Į KUBĄ, KINIJĄ IR KITUS KRAŠTUS

WASHINGTONAS. — JAV administracija atleido kai kuriuos suvaržymus savo piliečiams keliauti į tuos kraštus, su kuriais Amerika neturi diplomatinių santykių. Prieš kelis mėnesius leidimas buvo duotas medicinos gydytojams, o dabar baigiamos taisyklės, kurios leis įvairių šakų mokslininkams važiuoti į Kiniją, šiaurės Korėją, Albaniją, Kubą ir šiaurės Vietnamą, jei "jų kelionės tikslai rišis su jų profesijos darbu". Valstybės departamentas visą šį palengvinimą norėjo atlikti be garsinimosi, tačiau korespondentai šiose lengvatosse išvėrė jo politinį sušvelninimą komunistinių kraštų atžvilgiu.

Augalų naikinimas kenkia Viet Congui

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas paaškinio, kad Pietų Vietname Amerikos kareiviai su Pietų Vietnamo vyriausybės žinia ir pritarimu yra specialiais chemikalais išnaikinę apie 20,000 akrų javų. Tai buvo padaryta komunistų valdomuose rajonuose.

Aiškindamas augalų naikinimo veiksmus, valstybės departamentas nurodė, kad maistas yra svarbus ginklas kovoje prieš komunistus. Visur, kur tik galima, palei kanalus, kelius, tiltus yra išnaikinama specialiais nuodingais skysčiais medžių lapai, kad komunistų kareiviai negalėtų pasislėpti.

New Yorke vienas 46 metų architektas Robert Nichols parašė prezidentui Johnsonui laišką protestuodamas prieš javų naikinimą Vietnamu. Jis pareiškė, kad jo protestą paskelbė bado streiką. Jis jau 11 dienų badauja.

Vyriausybės paaškinime sakoma, kad nuodingi skysčiai kenkia tik augalams. Jie yra vartojami tokiose vietose, kur mažai tėra civilių gyventojų. Visi iš anksto yra įspėjami, kad viena ar kita vietovė bus puolama pikėrių nuodais. Gyventojai, kurie palieka tas sritis yra priglaužiami ir maitinami vyriausybės stovyklose.

SPRINGFIELDAS, Ill. — Illinois mokesčiai gauti už cigaretes padvigubėjo nežūrint įspėjimų, kad cigarečių rūkymas gali būti kenksmingas sveikatai.

P. Vietnamo karas

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo ir Laos pasienyje buvęs specialų kariuomenės jėgų fortas As Hau po dviejų dienų kovos kachitais Robert Nichols parašė prezidentui Johnsonui laišką priešą. Paaškęs, kad fortą apsupė ir puolė ne Viet Congo daliniai bet reguliarūs šiaurės Vietnamo kariuomenės pulkas. Forto gynybai — kalmiečių gentys, kurioms vadovavo specialūs Amerikos dalinių kareiviai, narsiai gynėsi, kol priešas sudaužė visus įtvirtinimus, sugrėdė visus palatus ir užėmė patį fortą. Manoma, kad forte buvo apie 20 amerikiečių. Jų likimas nežinomas.

Aviacija kelis kartus bandė padėti forto gynybą, pultama prieš pozicijas, tačiau blogas oras ir labai žemai slenkant debesys neleido lėktuvams aktyviau pasireikšti. Du lėktuvai ir vienas helikopterių buvo numušti prie forto. Vieno lėktuvo pilotas buvo išgelbėtas herojiško kito lakūno veiksmu. Jis pamatęs savo draugą bedoje, skubiai nusiėjo mažame lėktuvų pakilimo take ir įsokus numuštam lakūnui tuo pat vėl pakilo. Aplink juos buvę komunistų kareiviai iš nusteimo užmiršo į lėktuvą šaudyti.

Šiaurės Vietname Amerikos lėktuvai puolė radarą stotį prie Chap Choa. Keli lėktuvai bombardavo karinius įrengimus Hon Me saloje.

Saigone teroristai bombomis sužėdė penkis civilius. Vienas policijos karininkas teroristų buvo pėsčias, kai jis savo džipu važiuojo miesto gatve.

Argentinos užsienio reikalų ministeris Zavala pareiškė, kad Argentina duos Pietų Vietnamui drabužių, vaistų ir kviečių.

Pietų Vietnamo vyriausybė priverstė pasitraukti iš pareigų labai įtakingą generolą, pirmojo korpuso vadą Chanh Thi. Jis buvo laikomas vienu politiniai stipriausiu kariškiu. Jis valdė savo korpuso užimtą sritį, kaip karalius, dažnai neklusydamas vyriausybės įsakymų.

CARAS. — Venecueloje bomba susprogdino vieną universitetą pastatą.

KAZIUKO MUGĖ ČIKAGOJE

Pernai, prieš Kaziuko mugę gavau laiską, kuris šitaip skambėjo: "Miela sese, kviečiam prie bendrų, Kaziuko mugės darbų. Mes iš anksto jau dirbti pradėdam ir 'Kaziuko mugę' sumoči padėdam. Jei, sese, prie mūsų prisidėsi, tai šalia mūsų jaunų ir pati atjaunėsi. Metų skaičių nežūrim mes ir visi lygiai buriame į skautiškas eiles. Tad prašom prisidėti ir savo rankom ir palaimais numus padėti."

Nudžiugau, kai tokį kvietimą gavau. Sėsės taip gražiai mane kviečia, o, be to, juk ir mane Kaziuko mugę liečia: kad ir pasenau, bet vis dar skautams priklausan, tad pralinksmėjam ir į talką paskubėjam.

Ir taip, prie visų ruošiamų darbų, puolė skautai ir skautukai; pūkstytės ir vilkiukai. Puolė vadai ir jų padėjėjai, skautų tėvai ir rėmėjai. Visiems darbu atsirado: visi dirba, skuba ir, kaip visada buvo, savo darbo rankas siūlo...

Niekas nesnaudžia: sėsės gražias suknišas lėlėm audžia; pagalves siuvinėja, staltieses merėskuoja ir apie Kaziuko mugę diskutuoja.

Broliai medžius piausto, juos lūpdo, drožinėja, kryželius ir tvoreles dirbinėja.

Taip dienos, savaitės ir keli mėnesiai praėjo, bet mugės darbininkai, vis dar dirbo ir paruoštus darbus į dėžes dėjo, kurių skaičius kasdieną vis daugėjo.

Kai jau paskirta diena priartėjo, prie Jaunimo Centro ilga vilkstinė skautų-čių traukti pradėjo: buvo pėsčių ir motorizuotų, didelių ir mažų sunkiųjų mašinų velkančių. Užsispyrę velka viską pro Centro duris, kad kuo greičiau į vietą nugabenti, prekes išdėti ir ant stalų gražiai sudėti.

Pradėjus darbą, niekas nieko nebuvo ir Jaunimo Centro verčia aukštyn kojom: stumdo stalus ir kėdes, iškrausto dėžes ir dėžėles; rengiamos seklyčios, laimės ratai, šuliniai ir batai... Batus reikia gerai stori guma pakalti, kad nuo lakstymo batai neprakiurėtų ir Jaunimo Centro grindų nepradurtų...

Kiekvienas tuntas užima sau skirtą kampą ir laimingas tas, kas savininku scenos tampa, nes scena — vidurys ir tunas, kuris savo stalus tenai pastato, visi joje, pirmiausia pamato.

Kaziuko dieną, kai jau viskas sutvarkyta, viskas atlikta kas buvo numatyta, koridorius išvilpukus nuaidėjo ir vyresnieji skautus rikiuoti pradėjo: špafieriais sustatė ir prie salės durų sargybą pastatė, kad niekas negalėtų į salę žiūkti įbėgti ir kur nors pasislėpti, nes ko gero, įbėgęs žulkis, per smarkiai pajudės ir nuo stalų prekės blyrėtų pradės, o tuo tarpu garbingi svečiai salėje atsirastų ir tokią betvarkę ras!...

Bet viskas laimingai išėjo: sargyba prie durų gerai budėjo; žulkio neįsileidė, juosta perkirpta, svečiai į salę įėjo, kur juos skautai savo kalbom pamylėjo ir Kaziuko mugę prasidėjo...

Kiek buvo svečių — sunku pasakyti, tą turėjo kiekvienas ateiti ir pats pamatyti; aš tik mačiau, kad kiti, buvo taip suspausti, taip kentėjo, kad vos kvapą atgauti galėjo... Skautai gi stengėsi aptarnauti svečius ir rodė jiems įvairiomis prekėmis apkrautus stalus.

Ir kiek čia turto buvo! Kiek daug kryžių ir kryželių! Išmargintu lėkščių ir gražių tvorelių! Staltiesių po lėkštyn padėti, kurių kampai spalvotais raštais iškaisti — gelėti... Įvairiaspalviai žiūrsteliai rądom siuvinėti; o pagalvėlių gražumu — negalima buvo atsisigerėti.

Širdžių margų — spalvotų,

visokiais raštais išvediotų... Tartum gėlės stovi išrikuotos, tautiniais rūbais apvilktos lėkšės! O pajacų gražumėlis! Juokias jų akys, šypsos jų lūpos, į juos bežiūrint kyla ir ūpas! Puola tuoj visi prie jų ir nelieka nei pajacų, nei lėlių!...

Vos akimirka tetruko — prekių mugėje pritrūko... Dairios žmonės, vaikštinėja, vieni kiti klausinėja: "Kur gi mugės prekes tos? Nesimato nei vienos! Jei dar būtų jų daugiau, mes išpirtumėm tuojau!"

Geraširdžiai tai padarė, visas prekes nuo stalų nuvalė. Ir nesigaili visai, kad pranyko jų pinigai. Savo dosnumu parėmė skautų pastangas gražias ir praturtino ištustėjusias lūptų kases.

Dabar galės tūnėti atsigauti ir bus lengviau jiems stovėti lauti! Tą kiekvienas gerai žino ir supranta, tad ir tiesiai skautams savo dosnią ranką. Kad ir nereikalingas jiems daiktas šiandieną, bet tuo jie parems stovykloje skautų kiekvieną.

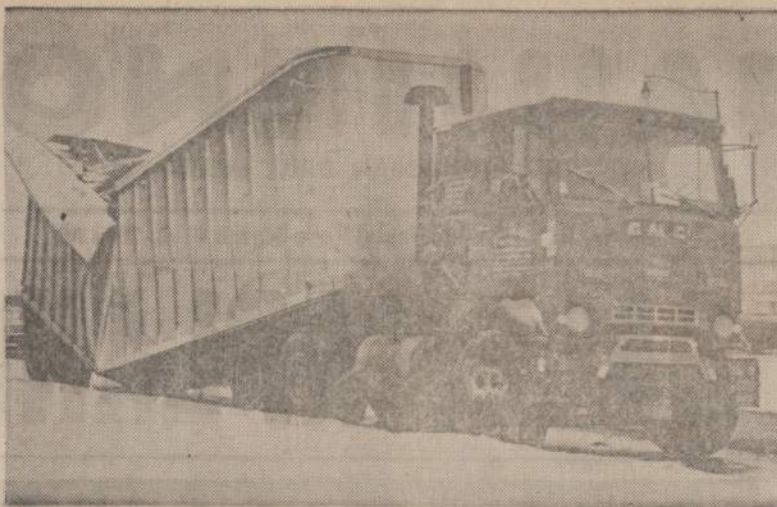
Už tai dėkingi skautai ir skautukai, dideli ir mažiukai, siūlo savo prekes — barankas ir širdes, visiems po salę nešioja ir kiekvienam gražiai dėkoja.

Nors prekių mugėje neliko, bet žmonėms čia būti labai patiko, tad traukė dar tenai, iš kur sklido gardūs kvapai... Ten jau skautės prie stalų išrikuotos, tvarkingai uniformuotos, laukė tikrai, kada pasirodys svečiai ir kada galės juos visus gražiai prie stalų susodinti — kava ir tortais pavaišinti.

Mamos, tetos ir močiutės, viską paruošė ankščiau, kad jų mylimos skautukės pavaišintų atsilankiusius svečius greičiau.

Virtuvė knibždėte knibždė... Kiek čia matosi virėjų ir joms duotų padėjėjų!... Ant stalų guli valgių įvairių: virtinėliai, balandėliai, dešros ir kopūstai, kugelis ir cepelinai, mačės ir blynai... Visko neįmanoma nei surišuoti, nei suskaičiuoti, bet visgi tai, tikėjos mamos išparduot. Taip ir buvo: visko greit pritrūko ir visi, kurie ateiti pavėlavo, — valgyti negavau!...

O kiek čia puodų ir puodelių! Kiek čia lėkščių, šaukštų ir bludelių! Kas virtuvėje tikrai buvo, viskas susimaišė ir, karais, mamos ne savo puodo kopūstus pamaišė... Tai kas, kad svetimas puodas pamaišytas arba vienas kitas bludelis sudaužytas?... Juk visos skuba, bėga, griūva, deda lėkštes kur pakliūvo: nėr kada į tai žiūrėti.

Paveiksle matomas sunkvežimis ilgus metus vežiojo sunkų svorį, bet dabar privargo ir Clevelando, O., priemiestyje sulinko. Jis nestatė 20 tonų. Sulinkusi nugara keliom valandom su stabdė trafika.

ČIKAGISKĖS NUOTRUPĖLĖS

Prie Western gatvės du vyrų barą Naujienas, kad esą apie Vasario 16 šventę ir prof. Sužiedėlio kalbą parašė tik "fifty-fifty". Reikėjo patriotiškiau parašyti.

Kitą dieną Pershing Rd. gatvėje du vyrų ir viena moteris ir vėl barą Naujienas, kad jos apie prof. Sužiedėlio kalbą per daug gerai parašiusios. Reikėjo tokiame kalbėtojų gerai uždrožti. Ir bandyk kiekvieno galvosenai pataikyti!

Breitenparko apylinkės gyventojų Antano — kad jį kur galai — mašina sugedo. Fiuzai, pointai, krumpliarčiai ir kiti mašinos sąnariai neveikia ir ką tu jems padarysi. Dar šaltame ore šiaip taip važiuoja. Kaip tik šiltesnis oras — nevažiuoja ir tiek. Pavargęs porą mėnesių, Antanas nutarė naują nusipirkti.

svarbu svečius greitai aptarnauti ir pamylėti.

Mažiukai bijo į virtuvę savo nosytės kišti, nes kartais modėlė per greitumą gali vietoj dešrų po pečių pakisti... Tad, kad sau nepakenktų, skuba virtuvę aplenkū: bėga į užkandinę užimti vietą pirmutinę, nes kas pavėluoja — į pamus alkanas važiuoja.

Bendrui paėmus, Kaziuko mugę didelį pasisekimą turėjo, nes visi lietuviai dosniai prisidėjo. Tėveliai gi ir malonumo gavo, nes mugėje pamatė vaikus savo aptarnavusius visus atsilankiusius svečius.

Kitais metais tikimės turėti mugę ne prastesnę, bet dar geresnę! Tad prašom vėl mus aplankyti, visokių gėrybių pamatyti, skanių valgių paragauti; mes gi skautai pasistengsim jus visus nuoširdžiai priimti, pakliūvo: nėr kada į tai žiūrėti.

Pas vieną automobilį parduodą nusipirko 1936 metų modelio naują puikią mašiną. Prisipylė žibalo. Skolon nieko nemėgsta pirkti. Nuvažiavęs į banką išsiėmė reikiama skaičių pinigų ir grynais sumokėjo. Patenkintas nauja mašina namo parvažiavo. Dėl mašinos pirkimo pirmą dieną darbo dieną praleido. Antroji diena Antanas patenkintas jau naują mašiną į darbą važiuoja. Porą blokų pavažiavęs mašina sustojo. Ir tik dabar pastebėjo, kad jis naują mašiną palikęs pas parduodą, o su sena į darbą bevažiuoja. Dar vieną darbo dieną — antrą dieną praleidęs tik trečią dieną su nauja mašina darbotvietėje atsirado.

Į Pershing Rd. gatvės autobusą įlipa krūva Kelly mokyklos mokinių. Visi maždaug 14-16 metų amžiaus. Vienas sėdasi greta visai žilos senos moterėlės. Koją ant kojos sudėjęs pradeda rūkyti. Senutė gavus dūmų, smarkiai kosti. Prašo nerūkyti. Neklausio. Gerokai subara. Užpakalyje sėdėję dar du užsūrūko ir visi tyčia senutei pučia dūmus į veidą. Senutė net užspringdama kosti ir eina skustis jaunam gerai nuaugusiam baltam šoferiui, prašydama vaikus sudrausti. Prie šoferio pribėga visi trys vaikėzai, juokiasi ir dūmus į veidą senutei pučia. Šoferis tik pečius pamaigęs, nieko neatsakęs toliau važiuoja. Senutė negavusi pagalbos išlipa Ashland gatvėje, nors turėjo toliau važiuoti. Senesnio amžiaus vyras barą šoferį, kad jį vaikų nesudraudžia. Šoferis atsikerta:

— Tur būt nori, kad jie man peilį į pilvą suvarytų!

Kitą dieną ir vėl spiegdami, rekdami, stumdydamiesi įlipa tos pat mokyklos mokiniai. Šoferis stambus juodukas. Vienas vaikėzas užsūrūko. Šoferis garsiai sušunka:

— Nerūkyk autobuse!

Neklausio. Dar trys užsūrūko.

Šoferis jau piktokai surinka:

— Boys nerūkykit!

Kur tau! Neklausio! Truputį pavažiavęs sustoja. Atidaro užpakalines duris ir liepia visiems aplieisti autobusa. Vaikėzai juokiasi ir nesirengia iš autobuso išeiti. Tik šoferiui pasirengus prieš vaikėzus jėgą pavartoti, šie nusigando: visi išmetė cigaretes iš dantų ir toliau važiuoja, lyg nei vieno vaikėzo autobuse nebūtų buvę. Iš autobuso išlipęs lietuvis Aleksandras taria:

— Štai laikai atėjo: negras žmogus baltuosius žvėriukus tvarko.

Vienas lietuvis — ne dypukas, sako vienas katalikų kunigui: Perskaiciau kunigo Kučo parašytą, Italijoje išleistą knygą apie kunigą Antaną Staniukyną. Tikrai būta lietuviškai patriotiškai nusiteikusių kunigėlių. Pats sirgdamas džiūva, ejo rinko aukas. Vieni noriai davė, kiti nenoriai su kvoteriu skyrėsi, treči koliojo, bet jis visoje Amerikoje surinko tiek aukų, kad galėjo pastatyti didelį pastatą. Pavadinio švento Kazimiero vardu. Pasikvietė lietuviškas ir prašė mokyti vaikučius lietuviškai skaityti ir rašyti. Jam gyvam esant tikrai ten buvo lietuviškas židinys O dabar... didžiausia išdavystė ar net išgamystė. Ne tik Kazimiero vardą pakeitė, bet net ir iki to priėjo, kad ten lietuviškas draudžiama lietuviškai prakalbėti ir net katalikišką "Marija, Marija" giesmę lietuviškai giedoti. Jūsų pareiga jas sutvarkyti!

Kunigas pečius patraukęs atkakė: Taigi, taip yra, bet kagi padarysi, ir nuėję savais keliais.

Teko perskaityti Vilnius š. m. 33 nr. straipsnį "Tiesa paskelbti nevalū", neva Skaudviliečių parašytą. Ten aprašomi baisūs dalykai, neva vykę nepriklausomos

Lietuvos laikais. "Liaudies sūnūs ir dukros" būvę "liaudies priešų" persekiojami, net fiziškai kankinami. Rašo: "Bausmės skirdavo tik fizines". Povišas šimaitis iš šurpiskės kaimo "teismo" sprendimu būvę "pusgyviai" primuštas. Panašiai kentėję Jonas Kerbauskis iš Kertėnų kaimo. Jankauskas iš Pužų kaimo ir daug kitų. Visa tai dėjęs XX amžiuje "demokratinėje" Lietuvoje.

Nesinori tikėti, kad Vilnius redaktorai rastų net ir savo skaitytojų tarpe tokių kvailių, kaip kad jie patys yra kvaili, kurie patikėtų, kad nepriklausomoje Lietuvoje galėjo tokie dalykai dėtis. Žinoma, kaip ir visur, tai ir Lietuvoje tarpusavių apsiustumdymų pasipėsimų galėjo būti, bet tik ne kaip "liaudies priešai" su "liaudies sūnumis ir dukromis".

Teismai Lietuvoje mušeikas neglostydavo, bet gana skaudžiai juos baudavo. Skaudvilės apylinkės gyventojus gerokai pažinau. Tokių kvailių ten nebuvo, kurie būtų tylėję kažkokio Rakausko mušami. Nebent prie dabartinio režimo ten jų pakankamai atsirado. Bet netikiau.

Toje pat Vilnyje rašoma, kad Vakarų Vokietijoje iki gyvos galvos buvo nubastas kalėti, būvęs hitlerinės Vokietijos policijos vadas Kurt Jericho. Būvę irodyta, kad jis nužudęs du suaugusius žydus ir du kūdikius. Kiekvienas žmogžudys privalo būti baudžiamas. Normalu, kad ir vokiečiai Kurt Jericho, nubaudę ilgalaikę bausmę. Bet kada Vilnius redaktorai teiksias prausti, kad štai yra baudžiami masiniai žudikai, kurie neminėti kitų žudynių, vien Praveniškės nekaltai per 400 žmonių nužudė?

Vienas bendruomenininkas pasipiktinęs Bendruomenės vadovybe, kuri, nutarusi Kristijono Donelaičio Lituanistikos moky-

los mokinių nekviesti į daliojo žodžio ir diktanto varžybas. Jis mano, jog nesiskaityti su daugiau kaip 300 mokinių ir jų tėvų yra perdrąsu. Anot jo, taip elgdamosi Bendruomenė tikrai nusibankrutuos.

Būvęs karininkas, katalikiškos spaudos rėmėjas, viename pobūvyje keikia Naujienas, kam jos paskelbusios Kreivėno bute vykusį pokalbį su prof. Kubiliumi ir pokalbio dalyvių pavardes. Dar labiau pyko ant Kazio Sruogos, kam jis Laisvojoje Lietuvoje persispausdino dr. Pijaus Grigaičio vedamąjį neigiamai pasisakant prieš ieškojamą bendradarbiavimo su Lietuvos okupantais ir jų pakalikais. Girdi, Naujienos skaldė lietuvius ir šmeizija patriotus! Sakė, tokie dalykai padoriuose laikraščiuose neskelbiami.

Kitas pobūvio dalyvis Antanas su nusistebėjimu jam atkerta:

— Gyvenau Anglijoje, Kanadoje ir dabar Amerikoje, kur tavo draugai man visą laiką pasakojo, kad Naujienos esančios, ir bolševikinės, ir marksistinės, ir dar velniai žino kokios, o štai pasirodo, kad jos labai padorios ir patriotiškos. Rytdieną užsisakau Naujienas!

Kažin ar Antanas ryt dieną padarė ką vakar sakė?

Žiniarinkis

Wilsonas nominuotas Šerifo postui

Meras Richard Daley pasiūlė Minor Wilsono kandidatūrą Šerifo postui. Minor Wilsonas yra Čikagos policijos viršininko Orlando W. Wilsono padėjėjas.

Meras taip pat išreiškė pagėdavimą, kad Adlai E. Stevensonas, mirusio Amerikos ambasadoriaus JF sūnus, būtų nominuotas įždininko postui.

4 1/2%
current dividend
4 1/2% DIVIDEND MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Paskolos ilgiam laikui lengvais išmokėjimais.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 p. pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - naujosios krovimo traukės
Jūsų motų patalynės - Jūsų k-saldinčių patalynės
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 St. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metų, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame į pačią didžiausią bendrovę, bet stengiamės būti stipriūs finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo reikams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktoriaus tarybos ir bendrovės prezidentas

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

JURGIS JANUSAITIS

NAUJAS DAINOS MENO ŽVAIGŽDES PASITINKANT

Šį sykį Chicago Lietuvių Operos šefą Vytautą Radzių radau ramų ir susimąsčius. Rūpesčių našta, kaip jis sako, didėja, bet drauge auga ir šviesios viltys. Operos "Traviata" spektakliai nebe už kalnų. Dar keletas sunkių darbo dienų ir drauge su "Traviatos" veikėjais galėsime užtraukti: "Pakelkim, pakelkim mės laurus linksmybių". Ir darbo apyainikavimas bus vienas iš maloniausių šio pavasario džiaugsmų.

Tai, kaip matote, Chicago lietuviams "Traviatos" spektakliai atneš naujų ir malonių staigmenų. Į šios operos pastatymą yra įjungtos mūsų jaunos, bet gražiai šviečiančios žvaigždės. Lilią Šukytę, kuri vaidina ir dainuos Violetos partiją, plačioji lietuvių visuomenė jau pažįsta. Ji yra viešėjusi ir dainavusi Chicagoje, bet jos plačiausi horizontai buvo Kanada. Tai gražus lyrinis sopranas, dainavusi keliose operose pirmaujančias partijas, dainavusi net 31-me Figaro spektaklyje, turinti atiečiai šaunių pasiūlymų. Apie ją yra rašę plačiai Kanados spaudoje meno kritikai ir ji greitai žingsniu kopja į dainos meno aukštumas. Lilią Šukytę ir "Traviatoje" dainuos tris pirmuosius spektaklius.

Paskutiniame spektaklyje Violetą dainuos taip pat mūsų jauna, bet greitai kylanti pajėga Daiva Mongirdaitė, lyrinis sopranas.

Ji yra baigusi Bostone konservatoriją, prieš 5 metus "Dirvos" konkurse laimėjusi pirmąją vietą. Ji yra dainavusi daugelyje Amerikos lietuvių kolonijose. Amerikiečių spauda jos gražų lyrinį balsą aukštai vertina ir jai pripažįsta gražią ateitį.

Tai, ir mes turėsime malonios progos pasigėrėti jos spalvingu balsu "Traviatos" paskutiniame spektaklyje.

O ką galėtumėte plačiau pasakyti apie Alfredo Germont — Stefan Wicik?

Jau truputį anksčiau esu apie jį minėjęs. Šis lyrinis tenoras buvo mums būtinus, nes savo tokio neturime. Stefan Wicik ir dainuos Alfredo rolėje visuose keturiuose spektakliuose. Jis yra ukrainiečių kilmės, bet šioje operoje dainuos lietuviškai. Jo kaip solisto karjera su didele patirtimi. Jis dainavo solo partijas Lyric operoje, Vienoje dainavo operetėse. Su amerikiečių simfoniniu orkestru daves visą eilę koncertų, dainuodamas arijas iš "Fausto", "Hofmano pasakų", "Carmen", "Madam Butterfly", "Toscos" ir daug kitų arijų. Taip pat yra dainavęs ir "Traviatoje". Muz. A. Kučiūnas jį aukštai vertina.

Na, apie Florą — Romą Mastienę netenka daug kalbėti. Ją Chicago lietuvių visuomenė

jau gerai pažįsta ir ją ne kartą esame girdę kaip mielą dainininkę koncertų metu.

Aninos rolėje dainuos Genovaitė Mažeikienė du pirmuosius spektaklius ir du paskutiniuosius Genovaitė Mažeikienė, abi jau mums pažįstamos iš Alice Stephens ansamblio.

O apie George Germont — Algirdą Brazį netenka nei kalbėti. Jį girdėjome visose statytose operose ir "Traviatoje" dainuos trifuose spektakliuose. Jis visada laukiamas ir šiltai sutinkamas.

Staigmena bus ta, kad paskutiniame spektaklyje Algirdą Brazį pakeis nauja, jauna pajėga, būtent Algis Grigas, kuris "Traviatoje" pirmuosius tris spektaklius dainuos Barono Douphol rolėje. Algis Grigas debiutui jau senokai ruošėsi pas garsius dainavimą profesorius Chicagoje. Jis turi gražų, gerai valdomą balsą ir šiame bandyme, tikėjime, šis jaunas talentas išlaikys egzaminus pasigeretinau gerai. Be to, Barono rolę paskutiniame spektaklyje atliks Bernardas Prapuolėnis.

Mažesnėse rolėse gražiais balsais pasireikš Marquis — Vaclovas Momkus, Dakaro — Bronius Maciukevičius, Giuseppe — Juozas Aleksinas ir Floros terno — Pranas Olis. Tai, kaip matote, ir yra pagrindinės jėgos "Traviatos" operoje. Jėgos geros ir šią sunkią našta pasigeretinau gražiai neša ant savo pečių. — baigė dėstymą apie pagrindinius personazhus operoje Vytautas Radzius.

— Puiku, bet kas visą atsakomybę neša už spektaklio meninį lygį? — staiga griebiaus klausimu.

— Už tai atsako meninė vadovybė. Muz. Aleksandras Kučiūnas, tvirtos rankos vyras, puikiai valdo visą kolektyvą. Jis ruošia solistus ir choras. Jam nuširdžiai talkininkauja chormeisteriai — Alice Stephens ir Alfonsas Gečas. Vaidybinė atsakomybė krenta ant talentingos, muzikalios ir tvirtos charakterio režisierės Birutės Pukelevičiūtės pečių. Ji preciziškai tiksliai, neatlaidi, spektaklį veda prie pasigėrėtinio grožio. Scenos apipavidalinimas dail. Vytauto Virkau rankose, o jam techniškai talkininkauja Bronius Vasiukevičius. Kaip matote, organizacija sudėtinga, bet turin pasiūlyti jos susiklausymu ir su meile dirbant šiam gražiam tikslui, — baigė pasakoti spektaklio pasiruošimo detales Vytautas Radzius.

Ir vėl vidurnakčio tamsa... O darbų dar daug... Pasigėrėti šių žmonių darbais skubėjome spektaklių dienomis į Mariją aukštesniąją mokyklą. Skubėjome pasitikti mūsų dainos meno naujų žvaigždžių ir pagyventi bendru džiaugsmu.

Houston, Tex., mieste vėjas buvo toks stiprus, kad nudraskė paveikslė matomo motelio stogą ir gerokai apardė namo viršū. Stogas nuneštas toliau, o apie namą priversta daug plytų.

KAI IŠMALDA BŪNA PER DIDELĖ — ŠVENTAJAM KYLA ĮTARIMAS

Kaip jėzuitam buvo "veltui paskolinti" šešiasdešimčiai metų lietuvių mokyklos rūmai

Kaip Naujienose jau pernai buvo rašyta, buvusio ilgamečio pirmininko Juozo Čiuvinso nu-

marinta, bet pernai vėl atsigavusi Lietuvių Sąjunga Brazilijoje (LSB) savo pirmajame Sao Paulo išleistame biuletenio "Sajunga-Allianca" numeryje (1965 m. spalio mėnuo) išskėlė viešumon iki tol patylomis darytą sandėrį tarp buvusio tos Sąjungos valdybos pirmininko ir lietuvių jėzuitų, perleidžiant jiems dukart po 30 metų terminui "mainais už nieką" Sao Paulo miesto lietuvių geriausių mokyklos rūmus.

Antrajame LSB (Lietuvių Sąjungos Brazilijoje) biuletenio numeryje (1966 m. sausio mėnuo) straipsnyje "Duosnumas svetimu turtu" aprašoma, kaip tas "veltui paskolinti" arba "mainų už nieką" biznis buvo prarastas ir legalizuotas ir kaip naujai atgijusi Lietuvių Sąjunga Brazilijoje pradėjo legalius žygius to sandėrio kontraktui anuliuoti.

Naujoji, atgijusios LSB valdyba, paskelbta "Sajunga-Allianca" Nr. 1, yra tokia: Pirm. Aleksandras Bumbulis, Vicep. Gediminas Drangelis, Išdėininkas Jurgis Garško, 1 sek. Nelson Ambrasevičius.

Kiti valdybos nariai pažymėti: Aleksandras Boguslavskas, Vincas Kutka ir Nijolė Pupienis, Norbertas Stasiulionis, Albinas Ambrozevičius, Dr. Aleksas Kalinauskas, Antanas Serbenta, Vladas Steponaitis, Halina Mošinskis ir Alfonsas Žibas.

Direktoriai (Conselheiros da Directoria): monsijoras Pijus Ragaižinskas, Jonas Jodelis, Jonas Antanaitis, Jurgis Sliesoraitis, Jonas Valavičius, Algirdas Idika, Algirdas Mošinskis, Mečys Paleckis, Julius Žvingėla, Česlovas Jakūnas ir Kazimieras Ambrozevičius.

Iš Sao Paulo lietuvių kultūros istorijos

Brazilijos Lietuvių Sąjungos pirmojo biuletenio pačios Valdybos straipsnyje "Vienybės keliu" trumpai nupasakojama, kaip

prieš 40 metų Sao Paulo mieste pradėjo kurtis skaitlinga lietuvių kolonija, kaip ten steigėsi lietuviškos organizacijos, laikraščiai, chorai, buvo rengiami vakarai, augo lietuvių visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas, bet 1940 m. Lietuvos nelaimė ir ryšių su ja nutrūkimas "labai sutrukdė visą lietuvišką veiklą". Išliko gyva vienintelė Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ir karui pasibaigus bei sąlygoms pakitėjus vėl atsigaavo. Norint turėti vaizdą, kaip iki to "Kuh-handelio" pareita, reikia pirma perskaityti kas seka:

Apie LSB (Lietuvių Sąjungą Brazilijoje) istoriją jos biuletenio 1 nr. str. "Vienybės keliu" ir str. "Sveiki, gyvi!" rašoma: Virš trisdešimties metų LSB buvo siaurame rate užsidariusi

organizacija, su palyginamai ne-gausiu narių skaičiumi. Jai buvo patikėta labai didelė atsakomybė — išsaugoti visą lietuvišką švietimo tinklą Sao Paulo mieste, su 5 mokyklų rūmais. Iš kur tas švietimo tinklas atsirado, ir kas su juo atsitiko? Kas išliko iki šių dienų?

Kaip žinoma, 1929 m. gegužės mėn. 20 d. S. Paulo mieste buvo atidarytas Lietuvos Konsulatas aptarnauti lietuvių reikalus Brazilijoje, kurių tuo metu jau būta apie 30,000 ir tas spiečius buvo neramiausias elementas visoj lietuvių emigracijoje. Tėvynė nepamiršo tų judrausiųjų savo vaikų ir daugiau negu kuriai nors kitai lietuvių kolonijai ištiesė pagalbos ranką. Su ta parama, ir su vietos lietuvių darbo talka bei aukomis jau 1929 metų rugpjūčio mėnesį buvo atidaryta pirmoji lietuviška mokykla Mooca rajone. Antroji mokykla atidaryta 1930 metais Vila Anastacio, ir trečioji Bom

Retire. Ketvirtoji mokykla buvo atidaryta 1932 metais Vila Belos rajone, rua Santo Amasio, o 1935 metais penktoji mokykla Parque das Nacoes rajone — visos penkios mokyklos nuosavose rūmose! Visose penkiose mokyklose dėstė vietoje paskirti ir iš Lietuvos atsiųsti mokytojai, šalia kurių vietos kalbų dėstyti dirbo ir mokytojai brazilai.

Antrojo Pasaulinio Karo banga užgesino visą šį platų švietimo darbą, nes Brazilija įstojo į karą, uždraudė mokymą svetimomis kalbomis.

Tų penkių mokyklų rūmų administracija buvo prarasta 1931 metais įsteigta Lietuvių Sąjungai Brazilijoje, ir jos globoje paliktas visas šis didelis turtas. LSB buvo tiesioginėje Lietuvos konsulo globoje.

Lietuvos okupacija ir neprikllausomybės panaikinimas skaudžiu smūgiu palietė Brazilijos, o ypač Sao Paulo lietuvių. Tą smūgį dar labiau įskaudino neišsivaizduojama lietuvių mokytojų laikysena, kurie tuo tautos nelaimės metu turėjo drąsos pareiklauti iš administracijos indenizacijų, remiantis Brazilijos įstatymais. Kad patenkintų tokį

Mik. Ivanauskas (Liepsnos tapyba medyje) Gėlynas

Šį šeštadienį atidaroma paroda Clevelande.

reikalavimą, LSB turėjo hipotekuoti mokyklos rūmus Bom Retire, rua dos Bandeirantes, kurie vėliau buvo parduoti.

Taip žlugo pirmieji lietuvių mokyklos rūmai, galima sakyti beveik miesto centre. Kartu su tais rūmais žlugo mokytojų kaimo patriotų ir bendrai inteligentų prestižas, o taip pat paslėjo LSB vardas, kad ji nesugebėjo rasti garbingesnės išeities.

Kol tęsėsi karas, veikimas buvo suvaržytas, o mokesčiai už rūmus augo ir telkėsi. Karui pasibaigus S-gos narių skaičius pasiliko vos kelios dešimtys, o žmonėse teberuseno pagieža už Bandeirantės rūmų praradimą. Ir vėl šis izoliuotas S-gos narių būrelis bei jų vadovybė nesugebėjo rasti paramos savo tautiečių tarpe — S-ga buvo priversta parduoti mokyklos rūmus Parque das Nacoes, nes ten buvęs lietuvis kunigas ir turėjęs ten pat pasistatęs koplyčią, apleidamas ją, įteikė raktus vyskupijai, kuri vėliau įsteigė brazilų parapiją.

1956 metais LSB išsirinko savo valdybos pirmininku Juozą Čiuvinšką, buvusį Lietuvos konsulato sekretorių ir atsargos kapitoną, o dabar industrialą Sao Paulyje. Buvo tikėtasi, kad jis suras kelių ištvesti LSB iš tos izoliacijos. Tose pareigose jis išbuvo net aštuonis metus.

Kaip buvo prieita iki mokyklos rūmų "mainų už nieką", LSB (Lietuvių Sąjungos Brazilijoje) valdybos oficialiame straipsnyje "Sveiki, gyvi!", toliau rašoma:

Nors jis (Čiuvinškas) pradžioje sujudė, pasiuntė sveikinimus ir pranešimus visai diplomatijai ir stambesnioms lietuvių organizacijoms užsienyje, bet laikui bėgant dar labiau sustiprino izoliaciją, pašalino nemažai senesniųjų narių ir įsileido vos keletą naujų. Prieš LSB narius vartojo moralinį terorą ir grąšinimus, ir tuo keliu beinanč 1963 metais LSB turėjo vos apie 40 narių.

LSB pirmininkas įtikino save, kad lietuviybė Sao Paulyje baigia savo dienas, kad kolonijoje nėra žmonių, ir jau nuo 1960 metų pradėjo siūlyti visą LSB turtą — 3-jų mokyklų rūmus, Vila Anastacio, Vila Beloje ir Mooca — tėvams jėzuitams, mainais už nieką.

Duosnumas svetimu turtu

Antrasis LSB (Lietuvių Sąjungos Brazilijoje) biuletenio "Sajunga-Allianca" numeris yra skirtas ištiesai tų paskutiniųjų Sao Paulo lietuvių mokyklos rūmų "veltui skolinimui" arba "mainams už nieką".

Biuletenio (1966 m. sausis, Nr. 2) beveik visus puslapius užimančios Sao Paulo notaro Paulo Cesar e Maideiros surašytas ir Juozo Čiuvinso, Jono Jodelio ir Jono Bruziko pasirašytas tekstas, kurio pradžią ir charakteringiausias 6-ją, 7-ją ir 8-ją klauzules ištiesai perspausdiname:

Straipsnyje "Duosnumas" rašoma:

"Kai išmalda būna per didelė

— šventajam kyla įtarimas!" Šis plačiai žinomas priežodis nusaką dabartinę įtampą Sao Paulo lietuvių tarpe.

Varomas "lietuviškas darbas", skleidžiami gandai, ir net per spaudą "Mūsų Lietuvoje" puola, monstrais berankiais grimais atvaizduojama, dabartinė S-gos Valdyba. Ir už ką?

Už tai, kad Valdyba rado, jog yra nelegaliai, prieš įstatymus, perleisti jėzuitams LSB rūmai Mokoje, rua Lituania, 67.

Kad lietuvių visuomenė čia ir visur kitur, nebūty, iskreiptomis žiniomis ir kontrasto apkarpytu ištraukų nuospaudomis, tendencingai informuojama — spausdiname šiame antrajame "Sajunga-Allianca" biuletenio numeryje, ilgai paslaptėje laikytą, niekam nerodytą "Eseritura de emprestimo por comodato" portugalų ir lietuvių kalba, kas, abu tekstu palyginant, padės suprasti tokį neįtikėtiną turinį.

Neabejotina, kad tai bus jomus pasiskaitymas, nes antro tokio kūrinio, gal, niekas ir niekur jau nebesugebės suklijuoti, o ar labiau tartum teisėtą, tabelone (notariate) įregistruoti!

Šitas "Skolinio veltui" instrumentas, manome, bus vienintelė retenybė Lietuvių Archyvuose, laikraščių redakcijose, ir ateityje nušvies studijas apie lietuvių gyvenimą Brazilijoje. Jų kūrėjas vieta mūsų istorijoje — užtikrinta!

Čiuviskio-Bruziko sandėris apskūstas Sao Paulo Apygardos Teismui

"Sajunga-Allianca" Nr. 2 toliau rašoma:

Tėvas J. Giedrys J. S. "Mūsų Lietuvoje" nr. 40 ir 7.10.65 3-me pusl. 3-je kolonoje 3-me sakinyje prieš straipsnio galą, sako ir pasirašo, kad rūmus... "ir paskui jėzuitams išneant, būtų pakikę Lietuvii "Bendruomenė".

Tai, rūmų gražinti tikrai jį savininkai — LSB net po 2,023 metų po Kristaus gimimo, jėzuitai nei negalvoja, juoba, kad Lietuvių Bendruomenė Brazilijoje net neegzistuoja. Ačiū jiems už neslaptomą tikslą ir teisingą žodi, nesivieliant į tą juridinės simuliacijos farsą — Contrato de Comodato!

Taip išryškėjusi padėtis itin įpareigoja LSB Valdybą, pildant įstatus, pavesti S. Paulo Apygardos teismui anuliuoti šį, jo esmėje nullo vertės, skolinio veltui kontraktą, nelaukiant tų artimų 60 metų.

Bruzikas, veikęs Bruno Markaičio įgaliojimu

Toliau pateikiamas portugalų kalba ir vertime į lietuvių kalbą ištisas Sao Paulo notaro Paulo Cesar e Maideiros surašytas ir Juozo Čiuvinso, Jono Jodelio ir Jono Bruziko pasirašytas tekstas, kurio pradžią ir charakteringiausias 6-ją, 7-ją ir 8-ją klauzules ištiesai perspausdiname:

"Skolinio veltui užrašas" žinokite, kurie šį užrašą ma-(Nukelta į 4-tą psl.)

Casey Stengel išrinktas į futbolininkų Hall of Fame. St. Petersburg, Fla., Stengel kalbasi su savo žmona. Stengel išlavino labai daug gerų futbolininkų.

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAymarket 1-3070

ALL ACCOUNTS INSURED TO \$10,000
by an Agency of the United States Government

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1729 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months. \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$16.00
pusi metų \$8.50
tris mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusi metų \$7.50
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienioose
metams \$18.00
pusi metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Užsidarė Studebaker kompanija

Studebaker automobilių kompanija nutarė uždaryti savo įmonę Hamilton mieste, Ontario (Canada). Ji pagaminavo maždaug 20,000 mašinų per metus. Bet pasirodė, kad su tokio dydžio gamyba ši moderniška pramonė negali išsilaikyti.

Prieš trejetą metų Studebaker kompanija uždarė savo dirbtuves South Bend mieste (Ind.), nes jos nešė milžiniškus nuostolius. Tenai buvo svarbiausios tos kompanijos įmonės. Jos gamino automobilius ir sunkvežimius, po 80,000 kasmet. Bet to neužteko, kad bisnis apsimokėtų.

Kompanijos vadai manė, kad Kanadoje, kur biznio kompeticija mažesnė, bus lengviau išsiversti. Bet ir čia nepasisekė. Kompanija, pagaliau, išėjo iš biznio.

Tačiau Studebaker yra tik viena iš daugelio automobilių kompanijų, sulaukusių tokio pat likimo. Jų buvo daug, bet didelė dauguma jų mirė, lyg nuo kokios tai epidemijos.

Mašinų jų mirtys prasidėjo po didžiojo 1929 metų kracho biržoje. Daugybė jų palovė gyvavusios. Iš nepriklausomų kompanijų išliko tik stipriausios: Studebaker, Packard, Nash, Willis-Overland ir kelios kitos. Naujas maras užėjo viduryje 30-ųjų metų; ir paskui pasikartoję pirmaisiais metais po Antrojo Pasaulinio karo. Iš biznio išėjo Packard, Hudson, Graham-Page ir k.

Kokia to priežastis?

Pagrindinė priežastis, žinoma, yra varžybos (konkurencija) tarp automobilių gamintojų.

Kas pagamina geresnę kokių nors atžvilgiu mašiną, tas turi progą jų daugiau parduoti; ir kas daugiau mašinų parduoda, tas gali tenkintis mažesniu pelnu nuo kiekvienos mašinos — atseit, gali pardavinėti jas žemesne kaina.

Lenktynės laimi tos kompanijos, kurios sugeba labiau patobulinti mašinų darymą ir daugiau jų parduoti su pelnu. Kompanijos, kurios šitose lenktynėse atsilieka, būna priverstos anksčiau ar vėliau savo biznį uždaryti.

Ir taip yra ne vien automobilių pramonėje, bet ir kitose pramonės šakose. Tarp pramonininkų, gaminančių tos pačios rūšies prekes, visą laiką eina kompeticija (konkurencija). Jei duotajai prekei yra plati rinka (daug norinčių ją pirkti), tai atsiranda daug jos gamintojų; ir jie visi pradžioje gali turėti pasisekimą. Bet, laikui bėgant, gamintojai, įdėjusieji į savo biznį daugiau pinigų, kitus pralenkia ir paverčia jų pirkėjus.

Konkurencija veda prie vis didesnės ir didesnės kapitalo koncentracijos.

Buvo ir tebėra nemaža ekonomistų, nenorinčių šita reiškinį pripažinti, bet gyvenimo faktai jiems prieštarauja. Jei kapitalo koncentracijos nėra, tai kodėl šiandien tėra Jungtinėse Valstybėse tik kelios milžiniškos automobilių gaminių korporacijos, o pirmoje šio šimtmečio dalyje jų kompanijų buvo daugiau kaip du šimtai?

APŽVALGA

Tuščios bažnyčios Vakarų Berlyne

Amerikos dienraščio korespondentas Dave Meade rašo iš Vakarų Berlyno, kad bažnyčios tame laisvame mieste "tuščios". Dauguma tikinčiųjų tenai pakrikštyti liuteronais. Išimti sudaro modernistiška nauja Kaiser Wilhelm Memorial bažnyčia biznio distrikte. Sekmadienio pamaldose ji buvo pilna — netoli 1,000 žmonių. Jie gražiai apsirengę — aišku, ne beturčiai. Jauni ir seni atsidėję sekė pamaldų eiga, giedodami himnus ir klausėsi rūpestingai paruošto pamokslų prieš žemišką turty pamokslą, lytinį palaidumą ir kitas nuodėmes. Bet gilaus pamaldumo nebuvo matyti.

Vakariniam Berlyne, sako korespondentas, gyvena kokie 2,200,000 žmonių. Tačiau 2,000,000 buvo pamaldų metu užimti kuo nors kitu. Bažnytinė statistika nepatikima. Vieni sako, kad bažnyčių lanko 2 nuoš. gyventojų, kiti — 5%.

Protestantais krikščijama žymiai daugiau, negu katalikais. Bet didesnis nuostimis apkrėstytų katalikais, negu protestantais, lanko bažnyčią. Po konfirmacijos ("dirmavonės"), atliktos jaunuoliams, sulaukusiems 14 metų amžiaus, jie bažnyčioje daugiau nebesirodo, išimant gal santuokų ir laidotuvių atvejais.

Krikščionių skilimas į katalikus ir protestonus supaprastavo tikinčiųjų atsparumą prieš Hitlerį, kuris sąmoningai stengėsi juos sukurstyti vienus prieš kitus. Kartumas neišnyko iki šiol.

Bet bažnytininkai nenustoja vilties, kad "dialogas" tarp tikinčiųjų, laisvamanių ir ateistų atgaivins susidomėjimą religijos klausimais.

Viena pagrindinių klišėių religijos ištakai žmonių gyvenime yra dvasininkų viešpatavimas ir pasauliečių pasyvumas. Pirmieji sako pamokslus, antrieji klausosi — ir, išklause pamokslą, eina savo keliais. Prieštarauti kunigui jie nedrįsta ir, iš tiesų, neturi teisės, nors

ir nesutiktų su jo mintimis.

Kas tada jiems belieka? Paliauti bažnyčių lankius.

Ar tas "dialogas" suartins tikinčiuosius su jų "dvasios vadais", tai klausimas. Taik praktika galės parodyti.

KAI IŠMALDA...

(Atkelta iš 3 psl.)

tysite, kad mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gimimo metais tikstantis devyni šimtai šešiasdešimt ir trečiaisiais, aštuonioliktą dieną kovo mėnesio, šiame S. Paulo mieste, mano raštinėje, prieš mane Notarą, pasirodė pusės tarpe savęs teisėtos ir susitarusios, tai žinotina:

Iš vienos pusės, kaip skolinio veltui davikė, Civilinė Sąjunga tikdantį pobūdžio, pavadinta Alianca Autoprotetora de Beneficiencia dos Lituanos no Brasil, su buveine šioje Sostinėje, rua Santo Amasio nr. 57, Registro nr. 3,986 šios Apygardos 1-me Dokumentų ir Titulų Registrė, šiais metais atstovaujant ją jos direktoriai Juozas Ciuvinskas ir Jonas Jodelis, atitinkamai Direktorius — pirmininkas ir Direktorius — Izdininkas;

ir iš kitos pusės, kaip skolinio veltui gavikė, Lietuvių Jėzuitų Ordino Misija Brazilijoje, kurią legaliai atstovavo tėvas Jėzuitas Jonas Bruzikas, natūralizuotas urugvajietis, apsisostojęs ir gyvenęs šioje Sostinėje Rodrigo da Silva gatvėje nr. 45, dešimčiai autorizuotas Generalinio Superioro, pagal įgaliojimą, išduotą 8 d. gruodžio Chicagoje ir pasirašytą tėvo Bruno Markaitis (Markaitis);

Sie esantieji mano pažįstami, prie dviejų liudininkų, vėliau išvardintų ir galė pasirašiusių, ką ir patvirtinu:

Jėzuitiškos 6, 7 ir 8 klauzulės

Sao Paulo surašytame ir patvirtintame kontrakto tekste yra ypač charakteringos sekancijos klauzulės:

Šešta: — kad, tampa išreikštai skolinio veltui gavikė (tai yra mokyklos rūmus gaudančiam jėzuitų ordinui) suteik-

Lenkija prisipažįsta esanti SSSR kolonija

J. Pryzluski lenkų dienraštyje "Dziennik Zwiazkowy" rašydamas apie rašytojų ir intelektualų padėtį Gomulkos Lenkijoje, pradeda: "Tikriausiai Lenkija šiandien politiniu, kariniu, ekonominiu ir dar nežinau kuruo kitu atžvilgiu yra priklausoma nuo Rusijos, yra sovietų satelitas, jei nesakyti, kad yra kolonija, tačiau tūlais atvejais šiandieniniai Varšuvos valdovai pralenkė savo maskvinius tavorščius ir valdovus. Vienu atveju juos pralenkė net keliolika mėnesių anksčiau, tai yra areštais, teismais ir įkalinimais rašytojų, kurie išdrįso pakelti balsą prieš komunistinę tikrovę.

Rašytojai į kacetus

Prieš pora savaitių Maskvoje buvo pasmerkti du sovietiniai rašytojai: Andriejus Siniavskis ir Julius Danielius. Abudu įvedu slaptyvardžiais prisidengę spausdino savo rašinius Paryžiaus žurnale "Kultura".

Aprašęs tų dviejų rašytojų persekiojimą, nuteisimą ir ištreimimą, Pryzluski papasakojo, kas vėliau laiku atsitiko su žinomu lenku endeku Stanislovu Katu Mackievičiumi, kurs taip pat rašinėdavo "Kultūroje" prisi-

ta teisė atiduoti ir perleisti šitąjį kontraktą tretiesiems, patikslinant tačiau, kad šitoks perleidimas būtų darytinas tik kitam prelatų jėzuitų ordinui, palaikant pilname galiojime visas kitas klauzules ir sąlygas, nustatytas šiame kontrakte.

Septinta: — kad, skolinio veltui gavikės paprastas pareiškimas, padarytas raštu 120 dienų prieš kontraktinio laikotarpio pasibaigimą, nustatytą pirmoje klauzulėje, atgal, prailgins automatiškai šitąjį skolinio veltui kontraktą, antram laikotarpiui lygiam pirmajam, paliekant galioje visas kitas šio kontrakto klauzules ir sąlygas;

Aštunta: — kad, skolinio veltui davikė įsipareigoja už save ir savo įpėdinius, respektuoti ir daryti, kad būtų respektuotas šis kontraktas visuose jo nuostatose ir sąlygose;

Pietų Amerikoje jėzuitai yra pagarsėję žemiškųjų gėrybių iš savo rankas kaupimu. Pavazdžini, Paragvajuje jėzuitai savo buvo įsisteigę vadinamąjį "valstybę valstybėje". Paragvajus kitaip ir šiandien tebėra vadinamas jėzuitų valstybe. Matyti, ir lietuviai jėzuitai, pabuvoję Pietų Amerikoje, daug ko ten išmoko. Bet kaip čia tėvas Bruno Markaitis?

J. Pr.

dengęs slaptyvardžiu Gaston de Cerizay, ir kitais dviem lenkų rašytojais Wankowicz ir Miller. Mackievičius "Apvaizdos dėka" išvengęs kalėjimo bausmės, bent tuo tarpu, bet antrasis ir trečiasis nubausti kalėti, kaltinanti, kad jų laisvą turinys buvo panaudotas Laisvos Europos (Radio Free Europe) radijo programoms.

Varšuvos valdžia savo rašytojų neišsiuntusi į Sibirą, kadangi ji tokio nuosavo Sibiro neturi. Kad Mackievičius išvengęs tolimiesnių tardymų ir kankinimų tik dėlto, kad prieš gerą savaitę laiko "stojo prieš Aukščiausią Teisėją", reiškia betardomas ir bylos nelaukęs pasimirė. Kai po visų valdžios revizijų, kaikas iš Mackievičiaus draugų paklausęs, dėlko jis savo rašinius siuntė Paryžiaus "Kultūrai", jis atsakęs, kad neturėjęs iš ko gyventi...

RACINE, WIS.

ALT skyriaus susirinkimas

Vasario mėn. 27 d. ALT skyriaus nariai buvo susirinkę šv. Kazimiero klebonijos patalpose peržiūrėti 1965 m. veiklos ir aptarti 1966 m. planą.

Pirm. M. Kasparaitis pasidžiaugė, kad visi valdybos nariai gražiai bendradarbiavo pradedant garbės pirmininku, baigiant ūkvedžiais. Kartu su Kenoshos skyriumi suruoštas Birželio įvykių minėjimas. Taip pat su Kenoshos ALT skyriumi ir ALB apylinkės pravesta gerai pasisekusi Wisconsin Lietuvių Diena, davusi apie 800 dol. pajamų. Aktyviai remta lietuvių jaunimo manifestacija lapkr. 13 d. New Yorke. Jau paminėtos 48-šios Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinės.

Garbės skyriaus pirmininku perrinktas kun. B. Vaišnoras, MIC, šv. Kazimiero parapijos klebonas. Į valdybą išrinkti: M. Kasparaitis — pirm., J. Pleckaitis ir J. Sinsinas — vicepirm., St. Budrys ir P. Petrušaitis — sekr., M. Tamulėnas — izd., kitos tos pareigos — A. Mikus, P. Kleinotas ir M. Stanaitytė.

Nutarta remti Pasaulio Jaunimo Kongresą ir tam tikslui skyrius iš savo lėšų paskyrė 75 dol. auką. Taip pat paskirta "Lituanui" 10 dol. auką. Pradeda pasirodymai darbai Wisconsin Lietuvių Dienai, kuri įvyks liepos mėn. 17 d. Minkowskio ažuolyne, tarp Kenoshos ir Racine.

Susirinkimą pravedė J. Giedrikas, sekretoriavo P. Petrušaitis.

Mirė Steponas Dumbra

Vas. 26 d. mirė Steponas Dumbra, 67 m., kilęs iš Diržių km., Žeimelio vls., Šiaulių aps. Ame-

rika pasiekė kaip tremtinys. Rėmė lietuvišką spaudą, aukojo Lietuvos laisvinimo ir kultūriniams reikams. Priklausė šauliams, tėvynės mlytojams ir bendruomenei. Lietuvoje turėjo nedidelį ūkėlį, o čia dirbo iki ligos geležies liejykloje. Mirė nuo plaučių vėžio. Pavergtoje tėvynėje liko žmona ir duklė. Sūnus žuvo per karą Latvijoje. Buvo mobilizuotas per antrąją rusų okupaciją raudonarmietis. Palaidotas šv. Kryžiaus katalikų kapinėse.

P. Petrušaitis

SLA 80 metų sukaktis

SLA 6-ta apskritis rengia jubiliejinį banketą SLA 80 metų sukaktį paminėti. Banketas įvyks šeštadienį, kovo 26 d., 5 val. po pietų, Dariaus Girėno salėje, 4416 S. Western Avenue. Bus skanios vaišės ir įdomi meninė programa. Vakaras įvyks kovo 26, o ne 27-tą dieną.

Apskrities vadovybė jau surengė du gražius jaunųjų kontestus. Reikia tikėtis, kad ir šis vakaras bus smagus ir naudingas. Be programos, susirinkusieji turės progos patirti ir daugiau žinių apie didžiausią brolišką Amerikos lietuvių organizaciją. Kas nori informacijų apie rengiamą jubiliejinį vakarą, gali kreiptis pas apskrities pirmininkę ponį Biežienę, o kas nori įsigyti tikietų į vakarą, tai gali susižinoti su Emma Petraitienė GLobe 8-0638.

K. Cepukas

LEMONT, ILL.

Pakvietimas

L. B. Lemonto apylinkės valdyba kviečia 1966 m. kovo mėn. 13 d. 3 val. p. p. visuotinį apylinkės lietuvių metinį susirinkimą.

Dienotvarkėje: apyskaitiniai pranešimai, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai.

Visi apylinkės lietuvių kviečiami tą sekmadienį skirti vietos šiam reikalui ir gausiai dalyvausti susirinkime, kuris įvyks Wrobel's salėje, 135th ir Archer Ave., Lemont, Illinois.

Valdyba

PATIKSLINIMAS

Penktoje atkarpoje, kur aš rašiau apie Moterų Delegaciją, yra padaryta klaida — toje delegacijoje dalyvavo Dr. M. Andziulytė - Rugienė, Saulės mergaitių mokytoja, o ne panelė Rugytė. Paliestas nuosirdžiai atsiprašau.

Jonas Bildešus

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

JONAS BILDUSAS

KAIP KLASTOJAMA LIETUVOS ISTORIJA

(Pabaiga)

Sekandą po mirties paskelbimo dieną pro langą pamatėme mirtininkus, bevaikščiojant kieme, kaip paprastai, prižiūrimus kalėjimo sargo. Maloniai nustebome ir tikėjome, kad jiems dovanoja gynybą.

Gegužės 11 d. vakare dežuruojantis kalėjimo sargas slapta perdavė man popieriaus skiautėlę, ant kurios parašyta: "Mus šįnakt sušaudys. Atminkiai Tau palieku laikrodėlį, atsiimk iš raštinės. A. Merkelis". Pasirodo, mūsų džiaugsmui nebuvo pagrindo: humaniškas kalėjimo viršininkas paskutinį kartą išleido mirtininkus pakvėpuoti pavasario oru.

Iš 11 ir 12 gegužės Šiaulių kalėjime kalinamieji nemiegojo. Po pusianakčio išgirdome kalėjimo durų atidarinėjimą, raktų ir geležinių pantių skambėjimą ir tylus žingsnius atvykusių išsivesti pasmerktųjų mirti. Netrukus iš kiemo išgirdome:

"Sudiev, draugai! Mus veda mirti!"

Paskutinius jaunų vyrų žingsnius į duobę palydėjo visam kalėjime laikomų suintusių Lietuvos himno skambesys. Tuoj už kalėjimą aptvertos mūro sienos nuaidėjo šautuvių salivė ir keletas atskirų malonės šūvių iš revoliučių...

Ar tikrai 4 sušaudytieji buvo teroristai?

Nepamenu kurtais metais dr. J. Toliušis, kaip Lietukio Tarybos pirmininkas, su

Lietuvos kooperatininkais ekskursantais nuvyko į Latviją. Rygoje jis pasimatė su politiniais emigrantais ir keliais latviais visuomenininkais. Iš pasikalbėjimų su jais dr. Toliušis patyręs, kad 4 sušaudytieji, jauni vyrai, sunkiose emigracijos gyvenimo sąlygose labai išsiilgę namų, nutarė slapta aplankyti naminius ir vėl pasitraukti į emigraciją. Ta proga pasiėmė proklamaciją ir būvę apgrūpinti mažais revoliučiais. Šitą kelionę, kaip vėliau paaiškėjo, išprovokavęs Kauno saugumo policijos agentas, prisidengęs politiniu emigrantu. Tas agentas parūpinęs ir revoliučius ir sumintuosius pasiūlymus nulydė iki rubežiaus, "kaip gerai pažįstas slapto keliu". Tas "palydovas" nuvedė jaunuolius tiesiai į Lietuvos pusę belaukiančių policininkų ir saugumo agentų glėbį. Agentas daugiau nebesirodė Rygoje, žinoma, ir Kauno spaudoje apie tą penktąjį neprasitarė nei žodžiu.

A. Merkelis, P. Gavėnis ir V. Augaitis — Tauragės sukilimo dalyviai, pabėgę į Latviją. Tie gyvenimo klastos nepatyrę jaunuoliai leidosi apgaunami Tauragėje ir dabar dar kartą Rygoje. T. Ruzgas Tauragės sukilime nedalyvavo.

Iš Tauragės Latvijoje buvo pabėgęs ir sušaudytojo Petro Gavėnės brolis Jonas. Kai Jonas sužinojo apie brolio sušaudymą, neapsakomai susikrimts, kad leides jaunesnį brolį į išprovokotą kelionę, pasakęs: "Aš daugiau nebekalbėsiu!"

Jonas Gavėnis pamiršo ir buvo padėtas į Rygos psichiatriinę ligoninę. Daugiau iš jo niekas nebegirdėjo pratariant nei vieno žodžio. Dr. Toliušis atlikė Gavėnės ligoni-

nė; Lietuvoje jie buvo netolimi kaimynai. Gavėnė jo nepažino ir taip pat nepratarė nei žodžio. Ligoninėje jis nenormaliai sustorėjęs. Gydytojas pasakojo, kad Gavėnis visą laiką, kažkur ir toli įrėmęs akis, žiūrės, visą laiką sėdės arba gulės.

Koks Jono Gavėnės tolimesnis likimas — nežinau.

Apie Eltos ir spaudos informacijas

Rugsėjo mėn. 12 d. Eltos telegrama pranešama, kad vienas iš sukilimo vadų būvęs ats. kapitonas Majus.

Majus sukilime nedalyvavo. Prieš jį užvestą bylą valdžia atšaukė ir tas atšaukimas tipo, regis, 1928 m. "Vyriausybės Žiniuose".

Sukilimo metu už Majaus gyvo ar negyvo pristatymą valdžia siūlė 5,000 litų. Majus, pripuolamai per radiją išgirdęs "savo galvos vertę", pasitraukė į užsienį, ir tuo būdu išgelbėjo savo gyvybę.

Rugsėjo 12 d. Eltos paskelbta žinia, kad Tauragėje buvo suimti valstiečiai liaudininkai: Kveska, Zygelis, Petrauskas, Tornau, Bildešus ir Svambarys neiešingai. Kveska, Zygelis, Petrauskas ir Bildešus suimti Kaune, Tornau Telšiuose ir Svambarys Šiauliuose, o ne Tauragėje.

Matyt, tautininkai ruošėsi juos visus atiduoti karo lauko teismui ir likviduoti. Pasitenkino vien Bildešu.

Toj pačioj telegramoj sakoma, kad: "Tauragės darbininkai neprisidėjo prie riaušinių". Tai yra netiesa. Bent 80% sukilėlių buvo darbininkai.

Visi atvykę iš Lietuvos į šią laisvą šalį

buvo darbininkais. Tautininkai bijojo Amerikos lietuvių sukelti prieš save, todėl ir skelbė šią netiesą.

Valdžia skelbė, kad pirmieji sušaudyti buvo sukilimo vadai. Ir tai netiesa: Gudjonis, Nepriklausomybės kovų savanoris, buvo ūkininkas iš Sartininkų, o kiti penki buvo Tauragės miesto darbininkai. Ir vėliau sušaudytieji buvo išimtinai darbininkai. Vienintelis žuvis sukilėlių vadas — Povilas Mikulskis, o kiti vadai išbėgiojo.

Tautininkų radijas, spauda ir telegramų agentūra Elta skelbė, kad sukilimą ruošė vokiečiai, kad ginklus ir instrukcijas, net telefonu, sukilėliai gaudavę iš Prūsų, kad sukilėliai atvykę iš Prūsų ir, mosiguodami ginklais ir degtinės bonkomis, sumušę policininkus ir apiplėšę banką.

Vokietijos atstovas Lietuvai dėl tų nesąmonių skelbimo įteikė griežtą protestą. Ir tik tada tautininkai nustojo durniavę.

Kokia nesąmonė? Koks diplomatinis skandalas?

Tačiau Merkelis Smetonos monografijoje apie tai net neužsimena.

Monografijos 47-tam puslapyje Merkelis apie to meto Vokietiją rašo: "Antrajam reičiui pralaimėjus karą ir žlugus vokiečių kolonizaciniams užmačioms, respublikojo Vokietija Lietuvos atžvilgiu tenkinosi ekonomine ir kultūrine penetracija, kuri buvo gana nuosaiki ir Lietuvai nepavojinga".

O kur dingio tie "pistolėtai" ir tos "degtinės bonkos" taip ir nežinia. Matyt, kad tą degtinę kas nors išgėrė. Merkelis apie tai nerašo.

Po Vokietijos atstovo protesto visą propagandos artileriją nukreipė į Plekaitį ir į Lenkiją, kuri, iš tikrųjų, visuomet buvo pasirošiusi pasigrobt Lietuvą.

Jei tautininkai iškraipio Lietuvos istoriją iki neatpažinimo, nereikia stebėtis. Juk ir pats Smetonos monografijos autorius Merkelis puslapy 406-tam rašo:

"Nors politikoje mažai tepaisoma moralės, ir čia daugiau lemia kardas, negu teisė, vis dėlto su viešąja opinija daugiau ar mažiau skaitomasi".

Siuo atveju monografijos autorius kardą pakeitė plunksna, o viešojo opinija, atrodo, jam nesvarbu. Nesvarbu, žinoma, jam ir moralė.

Tačiau enciklopedija turi prisilaikyti objektyvios tiesos ir į enciklopediją dėti faktus tokius, kokie jie yra. Tuo tarpu Lietuvių Enciklopedijos XXX tomo 415-tam puslapyje, tarp kitko, padėta "...suimtieji buvo teisiškai Tauragė kar lauko teismo: 8 nubausti mirties bausme. Be to, du sukilėliai žuvo kautynių metu".

Ar tik 8 tebuvo nuteisti mirties bausme? O kur sušaudytieji? Ponas A. B. tą nori nusišlepti.

Pirmą kartą sužinojau iš LE, kad du sukilėliai žuvė kautynių metu. Kiek man žinoma, sukilėliai susišaudė tik su policija, atakuojant policijos nuovadą. Tenai buvo sužeistas tik Banys. Susišaudant žuvo Mikulskis. Kiti sukilėliai, nepaleidę nė šūvio, išbėgiojo.

Toks faktų iškrepimas nesudaro garbės nei žinių autoriui, nei XXX-to tomo redaktoriui, nei pačiai enciklopedijai.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET

Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
Trenčiadieniais ir penktadieniais
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001

Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien po pietų 1-3 val. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trenčiadieniais ir sekmadieniais
uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 398-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trenči-
adienį tikrai susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6847

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Sestadieniais 1-4 val. p. p.
Trenčiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trenčiadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid.: telefonai: GARDen 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9:12-7:00 pagal susitarimą.
išskyrus trenčiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: TRIangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį,
Ketvirtadienį ir Penktadienį 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus trenčiadienius.
Sestadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9001

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Sestadienį
9:00-2:00 p. p.
Trenčiadieniais uždaryta.

Phone: NEVade 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmadienį ir ketvirtadienį
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas 2750 W. 71 St.
Tel. 925-8296
Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak.
Sestadienį 10-12 val. ryto.
Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave.
Tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien.
Sestadieniais ir trenčiadieniais
abu ofisai uždaryti.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trenčiadienį,
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Sestadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

CICERO

Kas pasidarė
su mūsų kolonijos
korespondentais?

Kas čia pasidarė su mūsų korespondentais iš to garsaus Cicero miesto? Kadangi aš jau senis, tai nieko nuostabaus, jei pavargstu ir sunku bėra susigaudyti, kas pas mus dedasi. Tas nepastovus oras dažnai puoselina mane paveikia ir sveikata sušlubuoja. Tada tenka čiaudėti ir prunksti. Gailiuosi, kad neišvykau į Arizoną, kaip darydavau kitais metais. Bet šaukštą jau po pietų padariau klaidą ir dėl tos klaidos dabar kenčiu. Ak, ta senatvė, senatvė... Prieteliai vis drąsina, kad nepasiduočiau. Bandyčiau spirti.

Visokie margumynai

Prieš kiek laiko jau rašiau, kad batų meistris A. Lukauskas (1445 S. 49th Ave.) buvo sunegalejęs. Tačiau dabar jis jau visas "kvarabas" nugalejo ir vėl batų taiso. Matyti, turi

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195
arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Sestadieniais 1-4 p. p.
Trenčiadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sestadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI**DR. G. SERNER**

LIETUVIS AKIU GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trenčiadieniais, penktadieniais, 10-2
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trenčiadienį uždaryta), sestadienį 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

GARANTUOTI ITAISAI PRIIMTI
26-TA TV
KANALA, TAIP PAT 20-TA,
32-RA IR KITUS - BŪSIMUS
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • RADIJAI • HI-FI STEREO

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Sestadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

didelį pasisekimą, nes ir padėjimą laiko. Darbas eina sparčiai ir klientai yra patenkinti, kad nereikia ilgai laukti.

Mirčių, žinoma, netrūksta. Pusėtinai sukrėtė mūsų koloniją Elenos Rudinskienės netikėta mirtis. Mirtis, lyg koks vagis, ją pavogė. Jos laidotuvės buvo vienos didžiausių ir įspūdingiausių. Jos liūdnis vyras Albinas tiek buvo sukrėstas, jog vis dar negali atsipeikėti. Išvyko jis pas dukrą į Detroitą, kur praleis kiek laiko ir bandys kiek pamiršti ištiktą baisų smūgį. I Cicero jis netrukus turės grįžti, nes čia turi didelius namus, kurie reikalingi priežiūrai.

Tiek Antanas, tiek Juozas Nagareckiai čia buvo plačiai žinomi. Abu priklausė Raudonos Rožės klubui, kuris savo mirusiems nariams pasiūnčia gėlių vainikus. Antanas, kaip žinia, prieš keliolika dienų persikyrė su šiuo pasauliu. Buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Laidotuvės tvarkė P. J. Ridikas. Po laidotuvių įsišalys palydovai buvo pakviesti į Gold Coast Inn užkandžių.

Leon Malakauskas, ilgametis vietos gyventojas, sulaukė pensininko amžiaus. Jo sveikata lėtinai pradėjo slūbuoti. Vis bandė nepasiduoti, atsispirti, bet pagaliau buvo priverstas vykti į ligoninę. Ten jis ir baigė savo gyvenimo dienas. Iš anksto su Petkus buvo pasidarius sutartį. Vadinasi, apsirūpinęs savo laidotuviemis. Pašarvotas buvo Petkaus koplyčioje ir palaidotas taip, kaip buvo patvarkęs. Išmūš laidotuvių patvarkymo, jokio kito rašto (testamento) nepaliko. O turto paliko gana daug (sakoma, kad kelias dešimtis tūkstančių dolerių). Kiek žinoma, nepalikė ir giminių. Kai giminių nėra, tai valstija paskiria administratorių ir mirusio turtas pagal valstijai tenka. Lietuvoje buvo prasiplatinęs posakis apie "... naudą, kurią velnias gaudo". Tas posakis galima pritaikyti ir kai kuriems viengungiams, kurie nepasirūpina sudaryti testamentą ir jų "naudą (turtą) velniai išgaudo".

K. Genis ir jo žmona Marijona vieši Floridoje. Atrodo, kad šiltu oru yra patenkinti. Keičionė buvusi laiminga, neturėdama jokių nemalonių. Manau, kad K. Genis pats pasistengs daugiau žinių iš Floridos pranešti. Žinoma, jei per daug nesutels. Dažnai taip yra, kad tie, kurie nieko neveikia (atsiė, yra pensininkai), neturi laiko... K. P. Devickis

Apšvietiečių veikla

Lietuvių Moterų draugijos Apšvietos mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 8 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Susirinko gana gražus narių būrelis. Pirminkė Stella Kaulakis atidarė susirinkimą 8 val. vakaro. Pirmiausia pasveikino visas nares atėjancios Valentino deinos proga. Po to buvo perskaitytas perleito susirinkimo protokolas. Jis priimtas be pataisų.

Skaitytas ir laiškas iš Lietuvių Tarybos. Jis buvo priimtas ir nutarta Tarybai aukoti \$10 Vasario 16-tos minėjimo proga. Draugijai atstovauti buvo išrinktos S. Kaulakis ir Mikalina Baronienė.

Iš pranešimų pasirodė, kad staiga yra susirgusi Magdalena Petravič, sena narė, ir yra seniai serganti Albina Dailidonis, kuri dabar yra grįžusi iš ligoninės. Nutarta aplankyti ir dovanėle pasiųsti M. Petravič su linkėjimais greitai pasveikti.

Sekė komisijų raportai ir kiti pranešimai, kurie buvo vienbalsiai priimti. Aptartas "Apšvietos" 59-tas gimtadienis, kuris pasitaiko kovo 3 d. Nutarta šį metį gimtadienį nesirūpinti, bet sekančiais metais, kai Apšvietai bus 60 metų, tai su-

Madison, Wisc., mieste yra gera klinika šunų. Juos ne tik pagydo, prižiūri, bet ir gražiai apaua.

ruošti tinkamą minėjimą ir garbingą šventę.

Apšvieta yra viena seniausių Amerikos lietuvių organizacijų. Nežiūrint tokio amžiaus, Apšvieta labai gražiai gyvuoja ir veikia toliau. Ji nepasiduoda pagundoms, kaip pasidavė kitos organizacijos, seniai užmiršusios savo tikslus ir iširusios... Apšvieta iš anksto pa-

CLEVELAND, OHIO**Teisininkų susirinkimas**

Lietuvos Teisininkų Draugijos Clevelando skyriaus narių metinis susirinkimas šaukiamas 1966 m. kovo mėn. 13 d. 4 val. po pietų ponų Mikšų namuose - 18017 Hillgrove Rd., Cleveland 19, Ohio.

Darbotvarkė

Susirinkimo atidarymas, Santrykiai su Lietuva - pašnekesys. Refer. teis. A. Gailiusis. Diskusijos. Skyriaus metinės veiklos apyskaitinis pranešimas. Diskusijos dėl pranešimų. T. Skyriaus naujos valdybos rinkimai. Klausimai ir sumanymai.

L. T. D. Clevelando skyriaus valdyba maloniai prašo visus skyriaus narius atsilankyti ir nesivėlyti.

LTD Clevelando sk. V-bu

A. + A.**SOPHIE LESČIAUSKAS - LASKY**

Pagal tėvus Malinauskaitė

Gyv. 4440 So. Whipple Street

Mirė 1966 m. kovo 9 d., sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr. Stulgių parapijoje, Raudingėnų kaime.

Paliko nuliūdę: 3 dukterys: Viktorija Lizas, žentas Edward, Patricia Memenga, žentas Richard ir Ann Grimm; 3 sūnūs: Casper, marti Frances, Charles, marti Josephine ir Stanley, 13 anūkų, pusbrolis Jonas Leaskis su šeima, pusseserė Josephine Ragauskienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai. Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudminio koplyčioje, 3319 So. LITUANICA Avenue.

Sestadienį, kovo 12 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Pradėjimo Panelės šventiausios Marijos parapijos kapinę, o po gedulų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Sophie Lesčiauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterys, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius Jurgis F. Rudminas. Tel. YA 7-1138.

ANTANAS ENDZULIS

Gyv. 5610 So. Maplewood Ave.

Mirė 1966 m. kovo 9 dieną, 4:30 val. ryto, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Suvalkių apskr., Griskabūdių parapijoje, Palubių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Marijona, pagal tėvus Adomavičiūtė, sūnus Alphonse, švogeri Vincas Adomaitis ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų Amerikoje ir Lietuvoje. Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai, S. L. A. 217 kuopai, Chicago Lietuvių Suvalkių Draugijai, Markette Parko Namų Savininkų Draugijai, Sakų Apskrities klubui.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 60th Street. Sestadienį, kovo 12 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Antano Endzulio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sūnus, švogeri ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktorius Butkus - Vasaitis. Tel. RE 7-1213.

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas žaidimo pobūviu įvyks sekmadienį, kovo 13 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 2:00 val. po pietų. Bus gražių dovanų ir skanių užkandžių. Po žaidimo vaisės. Komisija - Bernice Zengulis, Connie Budrik ir Antanina Grigonis - kviečia visas nares ir svečius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. A. B.

V. K. Sąjungos Chicago skyrius šių metų kovo 12 d. 7:30 val. vakare Don Varno svetainėje, 6816 So. Western Ave., kviečia narius į susirinkimą. Numatoma Ramojaus paskaita, metinio darbu plano svarstymas, klausimai - sumanymai ir kavutė.

Skyriaus Valdyba

Chicago Lietuvių Našių ir Našių Draugis klubo narių susirinkimas kviečiamas kovo 11 d. penktadienį 8:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Susirinkimas yra civilinis, turime daug reikalių apsvaistyti. Malonėkite gausiai dalyvauti. Po susirinkimo įvyks vaisės ir šokiai. Gros Joniko orkestras.

M. Urbelis, nut. rašt.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandų, gražiausios gėlės ir vainikai, žvakės papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1229

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Teleograma
Visas Pasaulis
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Laidotuvių Direktorius**MAŽEIKAS & EVANS**

6846 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽYMONS VISTA

REpublic 7-8696

REpublic 7-8696

NARIAI

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOS MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.:

Candace Mossler ir jos seserėnės Melvin Lane Powers buvo apkalinti jos vyro Jacques Mossler nužudymu. Prisiekiusių teismas išnagrinėjo bylą ir pripažino juos nekaltais. Nužudyto milijonieriaus žmona Candace Mossler paveldės 22 milijonus dolerių.

APDRAUDŽIU
Gyvybės, sveikatos, biznio, namų, mašinos ir visokio turto apdraudimas.
BENEDIKTAS K. JASINSKAS
3329 So. Western Blvd.
Tel. WA 2-0173, namų FR 6-2382

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Frankus. Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos —
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. Western Ave.
Tel. PR 8-9533

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
i Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
PREKIŲ VIŠOJ AMERIKOJ

- Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
- Rašomų mašinelių su lietuviškais ir kitų kalbų raidiniais, Europoj ir Amerikoj gamintų.
- Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
- Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidų.

Tose pat patalpose siuntimo istaiga "WORLD PARCEL SERVICE". Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.
Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingų. Ką bepirktumėte ar siųstumėte, maloniai prašome pasiteirauti mūsų istaigos, iš to neabejotinai turėsite naudos.

J. KARVELIS & CO.
WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street, Chicago, Ill.
Tel.: 471-1424

Patyrusi Vedėja
D. Karvelytė-Grėbliūnienė
Reikalingas dženitorius.
Teirautis tel. 471-1424

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių istaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

TRUMPAI

— *Dail. Viktoro Petravičiaus*
60 metų amžiaus sukaktuvinė dailės paroda atidaroma ši šeštadienį, kovo 12 d., 7:00 v. v. "69" Meno galerijoje, 2612 W. 69 gatvė.

— *Edardo Jono vardu bus* sekmadienį, kovo 13 dieną, Ziono bažnyčioje krikštijamas Jono ir Elos Bartminų pirmagimis sūnus. Jonas gyveno kurį laiką Kanadoje, dabar jau daugiau kaip 6 metai gyvena Chicagoje, kur dirba vietoje įmonėje ir užlaiko svetainę. Krikšto tėvai bus Meta Gruenvaldienė ir Hugo Plėnys.

— *Korp! Giedros balius Užburtas Miškas* įvyks 1966 m. balandžio 23 d. 8 val. vak. Jaunimo Centre. Jaunatviškoje programoje pasirodys Mergaitė su Gitarra ir Pikų Damos. Prie meniškų dekoracijų, svečiai linksminsis grojant Neo-Lituanų orkestrui ir vaišinsis skanėstų bufetu.

— *Lietuvių Fondo nariai*, kurie yra pakeitę ar pakeičia gyvenamas vietas, yra prašomi skubiai pranešti savo naujus adresus, pažymint zip code, LF valdybai: 6643 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629. Ryšiams palaikyti yra reikalingi tikslūs narių adresai. Mirus Fondo nariui, jo artimieji taipgi yra prašomi skubiai apie tai informuoti LF valdybą. LF

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Paliestų
apie 60,000 tarnautojų

Prezidento Johnsono pasiūlymas pakelti algas federalinės valdžios tarnautojams paliestų apie šešiasdešimt tūkstančių žmonių Chicagoje ir jos apylinkėse. Tai reiškia, jog tokie skaičius žmonių yra samdomas federalinės valdžios ir iš jos gauna atlyginimą už savo darbą.

Tyrinėja uniiją

Federalinės valdžios teisingumo departamentas įsakė ištirti Pastatų patarnavimo uni-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

GIRL FRIDAY

1 girl office, est. co. Good typing, lite shthnd., able correspondent and figure skills. \$75 start with free group life and hospitalization, close to transp. Parking on prop. if you drive.

WHITE ROCK CORPORATION
900 So. MAY ST.
TA 9-4612

CLERK — TYPIST

Experienced — five day week — one girl office — good pay, new modern office.
Electric or manual typewriter

CALL 523-8300

ORDER TYPIST — BILLER
Modern, medium size office.
37 1/2 hour week — 5 days.
Good pay benefits. Interview can be arranged for late afternoon or early evening.

WALDOM ELECTRONICS
4625 W. 53rd ST.

RESTORANUI REIKALINGA virėjos padėjėja, praktika nereikalinga. Skambinti tel. GR 6-9758

DAKTARO NAMUOSE REIKALINGA BENDRAI NAMŲ RUOSAI DARBININKĖ

Nereikės prosyti, dalinai prižiūrėti vaika. Atskiras kambarys, TV, uniforma duodama, 2 dienos savaitėje laisvos ir savaitė apmokamų atostogų. \$200 i mėnesį. Tel. LA 8-1749

WANTED WOMEN

INSPECTION OR TRIMMING.
ALSO SEWING MACHINE OPERATORS

Experience preferred but will train. Five day week. Good working conditions. Permanent position.

Please apply at:

CHICAGO

FLAG & DECORATING CO.

823 S. WABASH, HA 7-3960

CLERK — TYPIST

Automotive, experienced preferred, but not necessary.

Aptitude for figures.

Apply in person.

STONY ISLAND CHRYSLER

PLYMOUTH INC.

7137 So. Stony Island Ave.

jos 4 lokalo finansinius reikalus.

Nužiūrėta, kad to lokalo kai kurie pareigūnai esą išvėlę i nelegalias transakcijas, kurioms panaudoję unijos fondo pinigus.

Tyrinėjimas įsakyta padaryti, kai buvusi lokalo knygvedė įteikė teisingumo departamentui pareigūnams 56 fotostatinius dokumentus ryšium su unijos fondo naudojimu nelegalioms transakcijoms.

Wachowski paskirtas teisėjų pirmininku

Eugene L. Wachowski paskirtas municipalinio apygardos teismo pirmininku. Tą postą užėmė Augustine J. Bowe, kuris prieš kiek laiko mirė.

Minėtam postui Wachowski paskyrė vyriausias teisėjas John S. Boyle, pasitaręs su kitais devyniais teisėjais.

Wachowskio alga kaip pirmininko bus \$29,500 metams.

Reikalauja iš ligoninės milijono dolerių

Chester ir Dora Fronczak (3033 W. 40 Pl.) iškėlė bylą Michael Reese ligoninei ir Continental draudimo bendrovei, reikalaudami vieno milijono atlyginimo.

Ligoninė yra kaltinama apsileidimu, dėl kurio Fronczakams tekę pėrgventi daug siaubingų dienų ir iškentėti daug kančių. O visa tai atsitikė dėl ligoninės apsileidimo. Dailys toks, kad 1964 m. balandžio 27 d. iš ligoninės buvo pavogtas ten ponios Fronczak pagimdytas kūdikis. Gailestingosi seselės drabužiais apsirengusi moteris įsigavo į ligoninę ir išsinešė kūdikį, kuris iki šios dienos dar nėra surastas, nors už suteiktą informaciją, prisidedančią prie kūdikio atgavimo, buvo paskirta \$20,000 atlyginimo.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

CAREER OPPORTUNITIES

Are open at the

SAN FRANCISCO BAY

NAVAL SHIPYARDS

IN

NUCLEAR POWER, ELECTRICAL,

ELECTRONICS, MARINE,

MECHANICAL, STRUCTURAL,

GENERAL, NAVAL,

ARCHITECTURAL, CHEMICAL &

INDUSTRIAL ENGINEERING

Design and fabrication at this industrial complex, includes all surface and underwater vessels both conventional and nuclear powered.

To be a part of tomorrow's deep submergence programs. — Send your resume today to:

EMPLOYMENT DIVISION (H 171)

SAN FRANCISCO BAY

NAVAL SHIPYARDS

San Francisco, California

An Equal Opportunity Employer

REFRIGERATION ENGINEER

AND BOILER OPERATOR

1st class license preferred. City of Detroit permit or eligible for permit. New improved wage plan. Liberal employee benefits. Bonus vacation days. Extended medical, and also retirement plans. Retirees or pensioners considered.

Call or Apply — Personnel Dept. 875-2900

HENRY FORD HOSPITAL

West Grand Blvd. at John Lodge Detroit, Michigan

An Equal Opportunity Employer.

FOUNDED 1915

SEARS ROEBUCK

AND COMPANY

WE HAVE OPENINGS FOR

FULL TIME NIGHT PORTERS

— FOURTY HOUR WORK

WEEK.

Immediate discount privileges,

other excellent benefits.

APPLY 3rd FLOOR

PERSONNEL DEPARTMENT

6153 So. Western Ave.

TURRET LATHE OPERATORS

PRODUCTION MILL

OPERATORS

DRILL PRESS OPERATORS

• Good starting rates

• Overtime

• Profit sharing

• Many extra benefits

• Free Florida Vacation.

Apply in Person

MEAD SPECIALTIES CO.

4114 N. KNOX AVE.

(An Equal Opportunity Employer)

EXPERIENCED

SERVICE MEN

with experience in all 3 fields of

Refrigeration, heat & air-cond.

Apply

AMBERG'S

Air Condition, Refrigeration

& Heating.

10253 ST. LAWRENCE

Tel. 928-0300

WIRE FORMING SHOP

needs an operator for straight-

tening and cutting machines.

APEX WIRE PRODUCTS

4158 W. Grand

DI 2-2515

GENERAL OFFICE

Young man — Typing, filing

and record keeping in truck

maintenance division.

BLUE ARROW DOUGLAS, Inc.

2000 W. 32d St.

MACHINE

OPERATORS

• MILLS

• DRILLS

• LATHES

All shifts.

Apply personnel office.

A. B. DICK CO.

5700 W. TOUCHY AVE.

FARMS FOR SALE

Okiai Pardavimui

BEISMONTA ISNUOMOJAMAS 4-rių kamb. butas su baldais, šiluma ir šiltu vandeniu. 3241 S. GREEN. VI 2-6524

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REAL ESTATE

Are open at the

SAN FRANCISCO BAY

NAVAL SHIPYARDS

IN

NUCLEAR POWER, ELECTRICAL,

ELECTRONICS, MARINE,

MECHANICAL, STRUCTURAL,

GENERAL, NAVAL,

ARCHITECTURAL, CHEMICAL &

INDUSTRIAL ENGINEERING

Design and fabrication at this industrial complex, includes all surface and underwater vessels both conventional and nuclear powered.

To be a part of tomorrow's deep submergence programs. — Send your resume today to:

EMPLOYMENT DIVISION (H 171)

SAN FRANCISCO BAY

NAVAL SHIPYARDS

San Francisco, California

An Equal Opportunity Employer

REFRIGERATION ENGINEER

AND BOILER OPERATOR

1st class license preferred. City of Detroit permit or eligible for permit. New improved wage plan. Liberal employee benefits. Bonus vacation days. Extended medical, and also retirement plans. Retirees or pensioners considered.

Call or Apply — Personnel Dept. 875-2900

HENRY FORD HOSPITAL

West Grand Blvd. at John Lodge Detroit, Michigan

An Equal Opportunity Employer.

FOUNDED 1915

SEARS ROEBUCK

AND COMPANY

WE HAVE OPENINGS FOR

FULL TIME NIGHT PORTERS

— FOURTY HOUR WORK

WEEK.

Immediate discount privileges,

other excellent benefits.

APPLY 3rd FLOOR

PERSONNEL DEPARTMENT

6153 So. Western Ave.

TURRET LATHE OPERATORS

PRODUCTION MILL

OPERATORS

DRILL PRESS OPERATORS

• Good starting rates

• Overtime

• Profit sharing

• Many extra benefits

• Free Florida Vacation.

Apply in Person

MEAD SPECIALTIES CO.

4114 N. KNOX AVE.

(An Equal Opportunity Employer)

EXPERIENCED

SERVICE MEN

with experience in all 3 fields of

Refrigeration, heat & air-cond.

Apply

AMBERG'S

Air Condition, Refrigeration

& Heating.

10253 ST. LAWRENCE

Tel. 928-0300

WIRE FORMING SHOP

needs an operator for straight-

tening and cutting machines.

APEX WIRE PRODUCTS

4158 W. Grand

DI 2-2515

GENERAL OFFICE

Young man — Typing, filing

and record keeping in truck

maintenance division.

BLUE ARROW DOUGLAS, Inc.

2000 W. 32d St.

MACHINE

OPERATORS

• MILLS

• DRILLS

• LATHES

All shifts